

การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
ของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

อุดม สิ้นศรีพิมพ์

รายงานการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2564

หัวข้อรายงานการค้นคว้าอิสระ พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่าย
ปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

โดย นายอุดม สิ้นศรีพิมพ์

คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ อนุมัติให้รายงาน
การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(การจัดการสิ่งแวดล้อม)

รองศาสตราจารย์.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ภัคพงศ์ พจนารถ)

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ภัคพงศ์ พจนารถ)

รักษาการแทนคณบดีคณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม

วันที่.....

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการค้นคว้าอิสระ	การศึกษาพฤติกรรมการความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของ พนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด
ชื่อผู้เขียน	นายอุดม สิ้นศรีพิมพ์
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม)
ปีการศึกษา	2564

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลจำนวน 187 ชุด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ พนักงานฝ่ายปฏิบัติการบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สถิติเชิงอนุมานทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test One-Way Analysis of Variance และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานฝ่ายปฏิบัติการบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด เกินครึ่งหนึ่ง เป็นเพศหญิง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 มีอายุงาน 2-3 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 มีความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมการความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ไม่แตกต่างกัน และปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ด้านการศึกษา และด้านการออกกฎข้อบังคับ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01

คำสำคัญ : พฤติกรรมการความปลอดภัย, พนักงานฝ่ายปฏิบัติการ

ABSTRACT

Title of Independent Study	The study of safety behavior in the operation of department staff Operation of Vanachai Chemical Industries Co., Ltd.
Author	Mr. Udom Sinsiphim
Degree	Master of Science (Environmental Management)
Year	2021

The objectives of this research were to study 1) To study the safety behavior of the operating personnel of Vanachai Chemical Industries Co., Ltd. 2) To study the personal factors affect the safety behavior in the operation of the operation staff of Vanachai Chemical Industries Co., Ltd. and 3) To study the safety enhancing factors that are related to the safety behavior. In the performance of the operations staff of Vanachai Chemical Industries Co., Ltd. is a quantitative research. (Quantitative Research) by collecting 187 sets of data. The sample group used in the study was employees of the Operations Department of Vanachai Chemical Industries Co., Ltd. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, value mean and standard deviation using inferential statistics to test the hypothesis, namely t - test One - Way Analysis of Variance and Pearson Correlation.

The results of the research found that more than half of the operations staff of Vanachai Chemical Industries Co., Ltd. are female, amounting to 100 people, representing 53.5%, aged 31- 40 years, of 92 people, representing 49.2%. 132 people, representing 70.6% of bachelor's degrees, have 2-3 years of work, 88 people, representing 47.0%, with their opinions affecting the factors enhancing safety at work, 3E as a whole, at a high level. And safety behavior Overall, it's at a good level. As for the hypothesis testing results, it was found that personal factors were sex, age, educational level. And different

(5)

Working years it affects the safety behavior in the operation of the staff of the Operations Department of Vanachai Chemical Industries Co., Ltd. is no different. and safety-enhancing factors in all aspects, including engineering, education, and regulations There was a statistically significant correlation with the safety behavior of the operating staff of Vanachai Chemical Industries Co., Ltd. 01.

Keywords: safety behavior, operations staff

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภัคพงศ์ พจนารถ ซึ่งได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขงาน การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ด้วยความใส่ใจยิ่งยวดตลอดมา ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้คำปรึกษา คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ตลอดระยะเวลาของการศึกษา ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ บิดา มารดา เพื่อน ๆ และอีกหลายท่านที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุน การศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งอาจจะไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้ ที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือด้านข้อมูลต่าง ๆ ให้ กำลังใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

คุณค่าและคุณประโยชน์ใด ๆ ที่ได้รับจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับบิดา มารดา ที่ได้อบรมสั่งสอน ปลูกฝังคุณงามความดี ความมานะ ความพยายาม และความอดทน ตลอดจนท่านอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้การ ค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

อุดม สิ้นศรีพิมพ์

กุมภาพันธ์ 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(6)
สารบัญ	(7)
สารบัญตาราง	(9)
สารบัญภาพ	(11)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและแนวคิดในการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา	3
1.3 สมมติฐานการศึกษา	3
1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา	3
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.7 นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน	17
2.3 ข้อมูลของบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด	21
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	27
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
3.3 การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	30

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	32
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
4.2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย ในการทำงาน 3E	34
4.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัย	38
4.4 การทดสอบสมมติฐาน	40
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	46
5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย	46
5.2 การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย	47
5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้	49
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	54
ภาคผนวก ก แบบสอบถามสำหรับการวิจัย	55
ประวัติผู้เขียน	56

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ตารางแสดงจำนวนและคำร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	33
4.2 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E โดยภาพรวม	34
4.3 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านวิศวกรรมศาสตร์ (รายชื่อ)	35
4.4 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านการศึกษา (รายชื่อ)	36
4.5 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านการออกกฎข้อบังคับ (รายชื่อ)	37
4.6 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัยโดยภาพรวม	38
4.7 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัยด้านการปฏิบัติงาน (รายชื่อ)	38
4.8 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัยด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์ (รายชื่อ)	39
4.9 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัยด้านสภาพแวดล้อม (รายชื่อ)	39
4.10 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัยด้านการจัดการ (รายชื่อ)	40
4.11 ตารางผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำแนกตามเพศ	41
4.12 ตารางผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำแนกตามอายุ	42

4.13	ตารางผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำแนกตามระดับการศึกษา	43
4.14	ตารางผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของ พนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำแนกตามอายุงาน	44
4.15	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยกับพฤติกรรม ความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด	45

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการศึกษา	4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและแนวคิดในการศึกษา

ประเทศไทยหลายปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน มีการขยายตัวของภาคธุรกิจ และโรงงานอุตสาหกรรมสูงขึ้น ทำให้มีสถานประกอบการทั้งในภาครัฐและเอกชนเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งการประกอบธุรกิจโรงงานอุตสาหกรรมอาจส่งผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานในโรงงานอุตสาหกรรม รวมไปถึงประชาชนในชุมชนใกล้เคียงอาจได้รับผลกระทบเช่นกัน ซึ่งภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการจัดการมลพิษและบริหารความปลอดภัยเป็นอย่างยิ่ง แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พยายามให้ผู้ประกอบการ จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมของโรงงาน ทำการบริหารจัดการเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบทั้งทางตรง และทางอ้อม เพื่อลดความสูญเสียต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

กระทรวงอุตสาหกรรมซึ่งเป็นกระทรวงหลักที่กำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมทั่วประเทศ ได้กำหนดให้สถานประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมจะต้องมีบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม บุคลากรกำกับการดูแลเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ความปลอดภัย อาชีวอนามัย ในการประกอบกิจการ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน (จป) แต่ละระดับ เช่น จป. หัวหน้างาน , จป.บริหาร , จป. วิชาชีพ ประจำโรงงานอุตสาหกรรม ตามข้อกำหนดด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และ สิ่งแวดล้อม โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านความปลอดภัย คือพระราชบัญญัติ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2554 และกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและจัดการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 หรือกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การปฏิบัติงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเสมอ คือความปลอดภัย โดยเฉพาะการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะได้รับอันตรายในการทำงาน หากการป้องกันไม่รัดกุมเพียงพอก็จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งผู้ปฏิบัติงาน และเครื่องจักรในการผลิต ซึ่งอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากเครื่องจักร โดยการรู้เท่าไม่ถึงการณ์และความประมาทของผู้ปฏิบัติงานเอง(บุญจง ขาวสิทธิวิงษ์, 2552)

บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด เป็นบริษัทในเครือของ บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมแผ่นไม้ทดแทนธรรมชาติที่ใหญ่ที่สุดในทวีปเอเชีย โดยโรงงานของ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 10,10/1 ซอย จี -14 นิคมอุตสาหกรรมดับบลิว เอช เอ ตะวันออก (มาบตาพุด) ถนนปภกรณ์สงเคราะห์ราษฎร์ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ภายในพื้นที่ดังกล่าวประกอบด้วย 2 โรงงาน คือ โรงงานผลิตกาว และ โรงงานผลิตกระดาษซุบเคลือบ โดยบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินการผลิตในปี.ศ.2539 ซึ่งมีผลิตภัณฑ์หลักคือกาวยูเรียฟอร์มัลดีไฮด์ (Urea Formaldehyde,UF) กาวเมลามีนยูเรียฟอร์มัลดีไฮด์(Melamine UreaFormaldehyde,MUF),และกระดาษออบซิมเมลามีน บริษัทฯให้ความสำคัญกับการป้องกันอุบัติเหตุในการทำงาน โดยได้ดำเนินการในการลดและป้องกันอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง โดยปฏิบัติตามแนวทาง Responsible Care หรือการดูแลด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งกำหนดเป็นนโยบายความปลอดภัยอย่างชัดเจนในการมุ่งเน้นการป้องกันการบาดเจ็บ การป้องกันโรคเนื่องจากการทำงาน ด้วยการลดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย การจัดให้มีกระบวนการที่ปลอดภัยและการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน โดยมีเป้าหมายในการลดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงาน แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะสามารถลดอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บถึงขั้นหยุดงานได้อย่างต่อเนื่อง แต่พนักงานยังคงได้รับอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลเป็นประจำทุกปี ที่อาจส่งผลทำให้เกิดการบาดเจ็บถึงขั้นรุนแรงได้หากไม่ได้รับการแก้ไขและป้องกันอย่างเหมาะสม ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่ของการเกิดอุบัติเหตุของพนักงานนั้นเกิดจากพฤติกรรมหรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย เช่น การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการปฏิบัติงาน การไม่ใช้งานอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การใช้งานอุปกรณ์เครื่องมือที่ผิดวิธี เป็นต้น ซึ่งหากพฤติกรรมดังกล่าวไม่ได้รับการแก้ไขอาจส่งผลให้อุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บเล็กน้อยหรือการบาดเจ็บขั้นปฐมพยาบาลนั้นกลายเป็นอุบัติเหตุที่มีการบาดเจ็บถึงขั้นรุนแรงได้ (รายงานการสอบสวนอุบัติเหตุของ บริษัท บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด , 2559-2563) ดังนั้นการส่งเสริมให้พนักงานมีพฤติกรรมป้องกันการอุบัติเหตุคือ การปฏิบัติตนหรือกระทำการต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบและระมัดระวังในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงานตั้งแต่ก่อนการปฏิบัติงาน ขณะปฏิบัติงาน และหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน จะช่วยลดความสูญเสียตลอดจนความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินให้ลดน้อยลงหรือหมดไปในที่สุด

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่อง พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย และพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด โดยผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลที่เป็น

ประโยชน์ต่อบริษัทฯ ในการหาแนวทางการป้องกันและการแก้ไขการประสบอันตราย รวมถึงการลดสถิติการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานให้เหลือน้อยที่สุดหรือไม่มีการเกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้นอีกเลย นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการศึกษาหรือนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด
3. เพื่อศึกษาปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

1.3 สมมติฐานการศึกษา

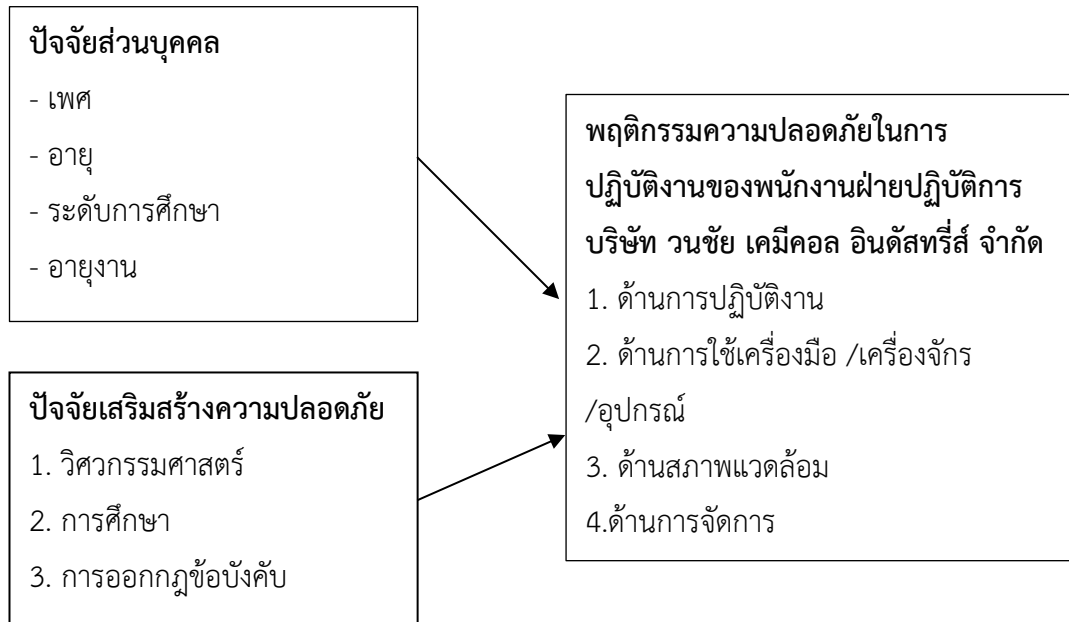
1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ที่แตกต่างกัน
2. ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

1.4 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดในการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาของงานวิจัย ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย และพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานฝ่ายปฏิบัติการบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำนวนทั้งสิ้น 187 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้จะทำการวิจัย ตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2564 – ธันวาคม 2564

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด
3. ทำให้ทราบถึงปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด
4. ผลที่ได้จากการทำวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

1.7 นิยามศัพท์

1. บริษัท หมายถึง บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด
2. พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน หมายถึง ลักษณะการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือการจัดสภาพแวดล้อม รวมถึงวิธีการบริหารจัดการเพื่อป้องกันอุบัติเหตุหรืออันตรายที่อาจเกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติงาน หรือเกิดขึ้นภายหลัง (ผลระยะยาว)
3. ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดในการสร้างความปลอดภัยให้แก่ร่างกาย ชีวิต และทรัพย์สิน ในขณะที่ปฏิบัติงาน
 - 3.1 วิศวกรรมศาสตร์ หมายถึง การใช้ความรู้ทางวิชาการ ด้านวิศวกรรมศาสตร์และออกแบบเครื่องจักร เครื่องมือ ที่มีสภาพการใช้งานที่ปลอดภัยที่สุด การติดตั้งเครื่องป้องกันอันตรายให้แก่ส่วนที่เคลื่อนไหวหรืออันตรายของเครื่องจักร การวางผังโรงงาน ระบบไฟฟ้า แสงสว่าง เสียง การระบายอากาศ เป็นต้น
 - 3.2 การศึกษา หมายถึง การให้การศึกษาหรือการฝึกอบรม และแนะนำพนักงาน หัวหน้างาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุ และการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงาน ให้รู้ว่าอุบัติเหตุจะเกิดขึ้นและป้องกันได้อย่างไร และจะทำงานวิธีใดจะปลอดภัยที่สุด เป็นต้น
 - 3.3 การออกกฎข้อบังคับ หมายถึง การกำหนดวิธีการทำงานอย่างปลอดภัย และมาตรการควบคุมบังคับให้คนงานปฏิบัติตามเป็นระเบียบปฏิบัติ ที่ต้องประกาศให้ทราบทั่วกัน หากผู้ใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกลงโทษ เพื่อให้เกิดสำนึก และหลีกเลี่ยง การกระทำที่ไม่ถูกต้องหรือเป็นอันตราย

4. อุบัติเหตุจากการทำงาน หมายถึง เหตุการณ์ที่ไม่มีเจตนาให้เกิด เมื่อเกิดขึ้นแล้วมีผลทำให้เกิดการบาดเจ็บ หรือเจ็บป่วยจากการทำงาน หรือการเสียชีวิต หรือความสูญเสียต่อทรัพย์สิน, ผลิตรภัณฑ์, กระบวนการทำงานหยุดชะงัก หรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และสาธารณชน

5. ความสูญเสีย หมายถึง ความสูญเสียหรือค่าใช้จ่ายอันเนื่องจากการเกิดอุบัติเหตุในโรงงานอุตสาหกรรมนั้น อาจแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้ คือ 1) ความสูญเสียทางตรง หมายถึง จำนวนเงินที่ต้องจ่ายไปอันเกี่ยวเนื่องกับผู้ที่ได้รับบาดเจ็บโดยตรง จากการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาล ค่าเงินทดแทน เป็นต้น 2) ความสูญเสียทางอ้อม หมายถึง ค่าใช้จ่ายอื่นๆ (ซึ่งส่วนใหญ่จะคำนวณเป็นตัวเงินไม่ได้) นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายทางตรงสำหรับการเกิดอุบัติเหตุแต่ละครั้ง เช่น ชื่อเสียง ภาพพจน์

6. แนวทางในการดำเนินกิจกรรมเพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุในโรงงาน หมายถึง กิจกรรมที่กลุ่มเป้าหมายเสนอแนะ ว่าควรจัดขึ้นเพื่อลดอุบัติเหตุที่เกิดจากพฤติกรรมการทำงานที่ไม่ปลอดภัยของพนักงาน

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการของ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าข้อมูลต่างๆ จากหนังสือ ตำรา เอกสาร รายงาน บทความ และเว็บไซต์ต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารผลงานวิจัย ตลอดจนการศึกษาทางด้านทฤษฎีที่สำคัญ เพื่อความเข้าใจในเนื้อหา ซึ่งจะขอเสนอแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2.3 ข้อมูลของ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัย

สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ (2545, หน้า 13) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือกิริยาอาการที่แสดงออกของบุคคล (Action) ทั้งนี้รวมถึงการงดเว้นการกระทำ (Inaction)

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2546, หน้า 14) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของอินทรีย์ (Organism) หรือสิ่งมีชีวิต การกระทำนี้รวมถึงการกระทำที่เกิดขึ้น ทั้งที่การกระทำที่รู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว รวมทั้งการกระทำที่สังเกตได้หรือไม่ได้ด้วย ดังนั้น การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ทั้งที่สังเกตได้โดยตรงและสังเกตไม่ได้โดยตรง ซึ่งสามารถใช้เครื่องมือวัดการแสดงออกได้

คมสันต์ สินธวัชวงศ์ (2546) ให้ความหมายของพฤติกรรมไว้ว่า สิ่งที่บุคคลตอบสนอง แสดงออกหรือกระทำทั้งที่บุคคลรู้สึกตัวและไม่รู้สึกตัว รวมไปถึงการกระทำที่สังเกตได้หรือไม่ได้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 768) ได้กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด ความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำ หรือการแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภายใต้สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

องค์ประกอบของพฤติกรรม

Cronbach (1963, pp. 66-70 อ้างถึงใน กัญญา สุวรรณแสง, 2544, หน้า 92-93) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมเป็นผลของการเลือกปฏิกิริยาที่เหมาะสมที่สุด มาตอบสนองสิ่งเร้าในสถานการณ์ต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา พฤติกรรมมนุษย์มีองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. เป้าหมาย หรือความมุ่งหมาย (Goal) คือ วัตถุประสงค์ หรือความต้องการซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรม เช่น ความต้องการมีหน้ามีตาในสังคม
2. ความพร้อม (Readiness) หมายถึง ระดับวุฒิภาวะ และความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ
3. สถานการณ์ (Situation) หมายถึง ลู่ทางหรือโอกาส หรือเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการ
4. การแปลความหมาย (Interpretation) เป็นการพิจารณาลู่ทาง หรือสถานการณ์เพื่อเลือกหาวิธีที่คิดว่าจะตอบสนองความต้องการเป็นที่พอใจมากที่สุด
5. การตอบสนอง (Response) คือ การดำเนินการทำกิจกรรมตามที่ตัดสินใจเลือกสรรแล้ว
6. ผลรับที่ตามมา (Consequence) คือ ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำกิจกรรมนั้นซึ่งอาจได้ผลตรงกับที่คาดไว้ หรือตรงข้ามกับสิ่งที่คิดไว้
7. ปฏิกิริยาต่อความผิดหวัง (Reaction to thwarting) เป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นเมื่อสิ่งที่เกิดขึ้นไม่สามารถตอบสนองความต้องการ จึงต้องกลับไปแปลความหมายใหม่ เพื่อเลือกหาวิธีที่จะตอบสนองความต้องการได้ แต่ถ้าเห็นว่าเป้าประสงค์นั้นมันเกินความสามารถที่ต้องยอมละ เลิก ความต้องการนั้น ความต้องการนั้นพฤติกรรมจะสมบูรณ์และสิ้นสุดลงก็ต่อเมื่อ ผลที่ตามมาตรงกับความคาดหวัง หากไม่สมหวังคนเราก็จะมีปฏิกิริยาต่อไปอีก

ขอบเขตของพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร

สมใจ ลักษณะ (2542, หน้า 74) ขอบเขตของพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร ในแต่ละองค์กรจะมีพฤติกรรมเกิดขึ้น 3 ระดับ คือ

1. พฤติกรรมปัจเจกบุคคล (Individual behavior) คือ การแสดงออก และการปฏิบัติของบุคคลเป็นรายบุคคล ซึ่งจะได้รับอิทธิพลจากต้นเหตุของพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น การรับรู้สติปัญญา ความสามารถ เจตคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ และแรงจูงใจ บุคคลที่มีปัจจัยต้นเหตุเหล่านี้ต่างกันก็จะแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน

2. พฤติกรรมกลุ่ม (Group behavior) คือ การแสดงออกและการปฏิบัติเป็นหมู่คณะของบุคคลที่จะมีความสัมพันธ์ต่อกัน ร่วมมือกันเพื่อสร้างผลผลิตของหมู่คณะในองค์กร พฤติกรรมกลุ่มมีต้นเหตุของพฤติกรรมมาจากการกำหนดฐานะหน้าที่ของบุคคลในกลุ่ม มาจากปทัสถานของกลุ่มความเป็นผู้นำของบุคคลที่มีหน้าที่ต่าง ๆ กัน ผลของพฤติกรรม จะเกิดเป็นพลังกลุ่มที่ส่งผลต่อความคิด การปฏิบัติและผลผลิตของหมู่คณะ

3. พฤติกรรมองค์การ (Organizational behavior) คือ ส่วนร่วมของพฤติกรรมปัจเจกบุคคล และพฤติกรรมกลุ่มที่รวมเป็นสังคมในองค์การ ได้รับอิทธิพลจากโครงสร้างขององค์การ นโยบาย เป้าหมาย ทรัพยากร เครื่องมือ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการในองค์การ จะเป็นสิ่งกำหนดลักษณะพฤติกรรมปฏิบัติงาน และผลผลิตของบุคคลทั้งหมดในองค์การ

ความหมายของพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

สมถวิล เมืองพระ (2547, หน้า 54) กล่าวว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง ลักษณะของการกระทำหรือแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ภายใต้สภาวะที่ปราศจากอันตรายการเกิดอุบัติเหตุรวมถึงปราศจากโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ พิการ ตาย อันเนื่องมาจากการทำงาน ทั้งต่อบุคคล ทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อม ตามหลักพฤติกรรมศาสตร์แล้ว พฤติกรรมความปลอดภัยจะเกิดขึ้นได้ ต้องมีปัจจัยต่าง ๆ หลายประการด้วยกัน สามารถจำแนกได้ 3 ลักษณะ คือ ปัจจัยที่ช่วยโน้มน้าวบุคคลให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัย เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความเข้าใจ ความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมของบุคคล ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมอนามัยของบุคคล ซึ่งพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ซึ่งส่วนใหญ่มักจะได้รับทั้งในทางตรงและทางอ้อม หรือจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นจากการที่แต่ละบุคคลต่างมีโอกาสที่จะใช้บริการหรืออุปกรณ์ รวมถึงสิ่งต่าง ๆ ที่มีอยู่และจัดหาไว้ให้ได้อย่างทั่วถึง ได้แก่ สถานพยาบาล แหล่งอาหารหรืออุปกรณ์ป้องกันความปลอดภัย เป็นต้น เป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัย เป็นปัจจัยที่นอกเหนือจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ ปัจจัยที่เกิดจากการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น ครอบครัว ญาติ เพื่อน นายจ้างและบุคลากรอื่น ๆ รวมถึงบุคคลที่เป็นสิ่งแวดล้อมในสังคมภายนอกบ้าน หรือที่ทำงานด้วย ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการปลูกฝัง หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอนามัยโดยการสั่งสอน การอบรม การกระตุ้นเตือน การชักจูง การเป็นตัวอย่าง การควบคุมดูแล รวมถึงการส่งเสริมให้เกิดกระทำหรือการปฏิบัติที่ถูกต้องและเหมาะสม ที่จะนำไปสู่การมีสุขภาพหรือพฤติกรรมอนามัยตามเป้าหมายที่กำหนด

สรุปได้ว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออกมาในขณะที่ทำงาน ซึ่งมีผลทำให้เกิดความปลอดภัยและปราศจากการเกิดอันตรายในระหว่างการทำงาน

การที่จะเข้าใจพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน หรือสุขภาพอนามัยของบุคคลนั้น ส่วนใหญ่จะอาศัยแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยา เพื่อแก้ปัญหาทางสุขภาพอนามัยของบุคคล จะต้องเปลี่ยนแปลงลักษณะการดำเนินชีวิตของบุคคลนั้นๆ และควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมมากกว่าที่จะเป็นการให้บริการทางด้านการรักษาพยาบาล โดยให้การศึกษาแก่บุคคลเกี่ยวกับความสามารถและความรับผิดชอบของตัวเขาในการที่จะปกป้องสุขภาพของตนเอง ซึ่งเป็นแนวคิดด้านการป้องกัน และทฤษฎีที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน มีดังนี้

1. การปรับพฤติกรรมด้วยการควบคุมตนเอง (Self-control) กระบวนการควบคุมตนเอง ซึ่ง Cormier (1991 อ้างถึงใน ภูษิต เกียรติ, 2545, หน้า 76-77) กล่าวว่า เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการปรับพฤติกรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้ โดยอาศัยหลักการเรียนรู้ เจื่อนไขผลกรรม ซึ่งกระบวนการนี้บุคคลจะใช้วิธีการหนึ่ง หรือหลายวิธีร่วมกัน เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล จากพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยที่บุคคลนั้นเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมเป้าหมาย กระบวนการที่นำไปสู่เป้าหมายและควบคุมทั้งตัวแปรภายในและภายนอกของบุคคล อันจะมีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์นั้นด้วยตนเอง ส่วนผู้ปรับพฤติกรรมเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาหรือฝึกวิธีการที่เหมาะสมให้เท่านั้น ลักษณะเช่นนี้จะทำให้กระบวนการควบคุมตนเองมีความแตกต่างจากกระบวนการปรับพฤติกรรม ที่อาศัยการจัดกระทำจากบุคคลภายนอกในการควบคุมตนเอง เจ้าของพฤติกรรมจะมีบทบาทในการเลือกพฤติกรรมเป้าหมายที่เป็นปัญหาและประเมินผลเป้าหมายด้วยตนเอง เพื่อเปลี่ยนแปลงจากการตอบสนองที่ไม่มีประสิทธิภาพไปสู่วิธีการแก้ไขอย่างเป็นระบบ และมีผลระยะยาวให้พฤติกรรมที่เปลี่ยนใหม่มีความคงทนถาวร และ

จากแนวคิดที่เกี่ยวกับการปรับพฤติกรรมโดยการเรียนรู้เจื่อนไขผลกรรมดังกล่าวมาแล้ว พฤติกรรมบางอย่างให้ผลกรรมทางบวกในปัจจุบัน แต่ให้ผลกรรมทางลบในอนาคต เช่น การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ และพฤติกรรมบางอย่างให้ผลกรรมทางลบในปัจจุบัน แต่ให้ผลกรรมทางบวกในอนาคต เช่น การทนเจ็บจากการถอนฟัน เป็นต้น เทคนิคที่ใช้ในการควบคุมตนเอง ส่วนใหญ่แล้ว นักปรับพฤติกรรมจะใช้วิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตนเอง การประเมินตนเอง การให้เสริมแรงตนเอง และการตั้งเกณฑ์มาตรฐานของตนเอง นอกจากนี้ยังได้มีการใช้เทคนิคอื่น ๆ ประกอบ เช่น การสอนตน การลงโทษตนเอง และการทำสัญญากับตนเอง แต่อย่างไรก็ตามในการควบคุมตนเอง มักใช้วิธีเหล่านี้ควบคู่กันไป และพบว่าการใช้วิธีการเหล่านี้มาผสมผสานกันจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้เทคนิคเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้การใช้เทคนิคในการควบคุมตนเองยังขึ้นอยู่กับบุคคล สถานการณ์ และ

พฤติกรรมที่ใช้อีกด้วย สรุปได้ว่า การที่บุคคลรู้จักควบคุมตัวเองในการปฏิบัติตนเพื่อก่อให้เกิดความปลอดภัยแล้ว ก็จะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

2. ทฤษฎีการรับรู้ประสิทธิภาพแห่งตน (Theory of self-efficacy) ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่ Bandura (1979 อ้างถึงใน สิทธิโชค วรานุสันติกุล, 2546, หน้า 18) ได้พัฒนามาจากหลักการเรียนรู้ทางสังคม (Social learning principles) ทฤษฎีการรับรู้ประสิทธิผลแห่งตนนี้ มีข้อสมมติฐานว่า คนเรานั้นมีกระบวนการเชิงปัญญา หรือกระบวนการความรู้ (Cognitive ability) ที่จะสามารถแสดงพฤติกรรมออกมาได้โดยการคิดหรือการดูตัวอย่างจากผู้อื่นหรือการเลียนแบบผู้อื่น โดยก่อนที่คนเราจะแสดงพฤติกรรมออกไปนั้น คนเราจะมีอคติคาดหวังเกิดขึ้นอย่างน้อย 2 อย่างคือ การคาดหวังผลของการกระทำ (Outcome expectation) ถ้าคาดว่าจะได้ผลกรรมที่น่าพึงพอใจก็จะกระทำ และขณะเดียวกันก็คาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนเอง (Efficacy expectation) ที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นด้วย ถ้าพบว่าตัวเองน่าจะมีความสามารถที่จะทำได้ก็จะทำ และจะไม่ทำ ถ้าพบว่าตัวเองไม่มีความสามารถที่จะทำได้ ดังนั้นการที่คนจะมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ดี จะต้องมีความรู้และมั่นใจว่าตนเองสามารถจะกระทำการเกี่ยวกับการป้องกันอันตรายได้

3. แบบจำลองความเชื่อเกี่ยวกับสุขภาพ (Health belief model) Rosenstock (1974 อ้างถึงใน สมถวิล เมืองพระ, 2547, หน้า 31-32) มีข้อสมมติฐานเกี่ยวกับความเชื่อด้านสุขภาพที่ว่า สุขภาพที่ดี (Good health) ในความคิดของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ทำให้มีผลต่อการยอมรับและการตัดสินใจที่จะกระทำหรือมีพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายแตกต่างกัน การที่บุคคลจะปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยนั้น จะต้องมีความเชื่อหรือการยอมรับเกี่ยวกับอุบัติเหตุหรือการเจ็บป่วยอยู่ 3 ประการ อันจะนำไปสู่การมีสุขภาพ หรือการมีพฤติกรรมความปลอดภัย คือ

1. การรับรู้ถึงโอกาสเสี่ยงและความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วย (Perceived susceptibility) หมายถึงการที่บุคคลแต่ละคนมีการรับรู้ถึงโอกาสที่จะเกิดการเจ็บป่วยหรือเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยแตกต่างกัน เช่น บางคนอาจจะปฏิเสธไม่เชื่อ หรือบางคนก็เชื่อว่าเขามีโอกาสจะเจ็บป่วยอย่างแน่นอน หรือมีโอกาสดังขึ้นเหมือนกันแต่ไม่มากนัก เป็นต้น ซึ่งระดับการรับรู้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันอันตราย หรือการเจ็บป่วยจากการทำงาน

2. การรับรู้ถึงความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ (Perceived severity) หมายถึง การที่บุคคลตระหนักถึงความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ และผลกระทบที่ตามมาจากการเกิดอุบัติเหตุ เช่น ความเจ็บป่วย พิการ ตาย และผลที่ตามมาทางสังคม เช่น การหยุดงาน ผลกระทบต่อชีวิตครอบครัวและความสัมพันธ์กับบุคคลในองค์กร ซึ่งมีผลทำให้พฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายแตกต่างกันออกไปในแต่ละคน

3. การรับรู้เกี่ยวกับผลดีและผลเสียของการปฏิบัติ เพื่อต่อต้านหรือหลีกเลี่ยงการเกิดความเจ็บป่วย (Perceived benefits and barrier) ซึ่งการรับรู้ในข้อ 1 และ ข้อ 2 นั้น เป็นสภาวะของจิตใจ และความพร้อมที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป แต่ไม่ได้เป็นสิ่งที่กำหนดว่าพฤติกรรมที่จะกระทำนั้นเป็นอย่างไร การที่บุคคลเลือกที่จะทำอะไรขึ้นอยู่กับความพร้อมทางด้านจิตใจ และการรับรู้ถึงผลดีและอุปสรรค โดยจะปฏิบัติหรือไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการที่บุคคลนั้นเชื่อว่าจะก่อให้เกิดผลดีต่อตนมากที่สุด และมีอุปสรรคหรือผลเสียน้อยที่สุด ซึ่งต้องสัมพันธ์กับการลดโอกาสที่จะได้รับอันตรายจากการเกิดอุบัติเหตุ และความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ

หลักการทางพฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน

ณัฐวัตร มนต์เทเวทย์ (2551) ได้กล่าวว่า หลักการพฤติกรรมกรรมการบริหารนี้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับ หรือเป็นงานของฝ่ายจัดการ ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจของงานความปลอดภัยในการทำงานเลยทีเดียว เพราะการปฏิบัติงานทุกอย่าง ถ้าขาดผู้บริหารที่ดีและเก่งแล้ว งานนั้นสำเร็จได้ยาก หรือสำเร็จได้แต่คุณภาพของผลผลิตก็อาจต่ำลงได้ ความพอใจในการทำงานและความปลอดภัยในการทำงานอาจไม่มีก็ย่อมเป็นไปได้

พฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงานก็เช่นเดียวกัน ถ้าขาดผู้บริหารที่เป็นผู้นำที่ดีและมีความสามารถแล้ว ก็อาจทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงานได้ ผู้บริหารเปรียบเสมือนเข็มทิศที่คอยบอกทางให้ผู้เดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างปลอดภัย และเป็นเสมือนนายท้ายเรือที่คอยควบคุมเรือให้ไปสู่จุดหมายได้อย่างปลอดภัย หน้าที่ของผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบาย วางแผน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายในการปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน มีความพอใจ มีขวัญกำลังใจ เป็นต้น

ดังนั้นพฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน จึงต้องเน้นการร่วมมือกันของบุคคล

ทุกระดับ คือ โดยผู้บริหารแต่ละระดับมีหน้าที่แตกต่างกันจะแสดงให้เห็นข้อแตกต่างกันในแง่ของการรับผิดชอบต่องานหรือลักษณะของงานของผู้บริหารระดับต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัยในการทำงาน โดยผู้บริหารระดับสูงจะรับผิดชอบในด้านการวางแผนเป็นส่วนใหญ่ ขณะที่ผู้บริหารระดับต้นจะรับผิดชอบมากในด้านการควบคุม เป็นต้น

พฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงานก็คือ การนำหลักวิชาการบริหารซึ่งได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ และการควบคุมงานมาประยุกต์ในพฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะแนวคิดสำคัญของหลักการทางพฤติกรรมกรรมการบริหารความปลอดภัยในการทำงานที่ผู้บริหารควรทราบซึ่งประกอบด้วยหลักการ 4 ประการ

1. การวางแผนเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ผู้บริหารจะต้องแสดงพฤติกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงานอย่างจริงจังและตัดสินใจในการจัดรูปความคิดเพื่อแก้ปัญหาความปลอดภัยในการทำงานเป็นระบบ โดยสามารถวิเคราะห์ถึงสถานการณ์ อากาศ และสาเหตุของปัญหาความปลอดภัยในการทำงานที่จะต้องแก้ไข การประเมินความเป็นไปได้ในกลยุทธ์ของการแก้ไขปัญหาความปลอดภัยในการทำงาน การสรรหาทรัพยากรด้านความปลอดภัยในการทำงาน การสร้างแนวร่วมทางความคิดกับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และการวางระบบกำกับดูแลแผนงานที่มีประสิทธิภาพ

การวางแผนเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน เป็นเครื่องชี้ความสามารถและพฤติกรรมการบริหารที่สำคัญยิ่ง องค์กรหรือหน่วยงานจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในด้านต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงด้านความปลอดภัยในการทำงานด้วย ส่วนหนึ่งเกิดจากพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในองค์กร การมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการวางแผนเพื่อความปลอดภัยในการทำงานมากน้อยเพียงใด

2. การจัดองค์การเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ผู้บริหารจะต้องแสดงพฤติกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยอย่างเหมาะสม โดยการวางโครงสร้างการบริหารด้านความปลอดภัยในการทำงานทั้งแนวนอน แนวตั้ง การกำหนดโครงสร้างหน่วยงานด้านความปลอดภัยในการทำงานที่เหมาะสม สอดคล้องกับโครงสร้างหลักขององค์การ กำหนดสายงานด้านความปลอดภัยในการทำงาน และการบังคับบัญชาที่เอื้ออำนวยให้การบริหารงานด้านความปลอดภัยในการทำงานมีเอกภาพและบรรลุผลสำเร็จ การวางกระบวนการของงานที่ส่งผลรวดเร็ว ฉับไว และการวางตัวบุคคลผู้รับผิดชอบ ซึ่งแต่ละคนสามารถแสดงความรู้ ความสามารถ ความตั้งใจ ความพอใจในการทำงาน ได้เต็มที่ หรือการจัดงานให้เหมาะกับคน หรือว่าจัดคนให้เหมาะกับงาน เป็นต้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีพฤติกรรมความปลอดภัยมากขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ดังนั้น การจัดองค์การเพื่อความปลอดภัยในการทำงานก็คือ การวางระเบียบกฎเกณฑ์ให้กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การด้านความปลอดภัย ดำเนินไปให้ได้สัดส่วนกัน โดยกำหนดว่าใครมีหน้าที่ทำอะไรมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบอย่างไร มีความพร้อมที่จะให้ตรวจสอบได้ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการด้านความปลอดภัยในการทำงานขององค์การบรรลุตามแผนที่กำหนดไว้

3. การอำนวยความสะดวกเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ผู้บริหารจะต้องแสดงพฤติกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการส่งเสริมเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคนทำงานด้วยความเชื่อมั่น มีเป้าหมายที่ชัดเจนแน่นอน ด้วยขวัญกำลังใจที่ดี การพัฒนาทีมงานและผู้นำในระดับรองเพื่อให้สามารถแทนกันได้อย่างต่อเนื่องและไม่ยึดติดตัวบุคคล การสื่อสารข้อมูลทุกรูปแบบที่สร้างความเข้าใจที่ดียิ่งในหน่วยงานและการประสานงานที่มีหลักการร่วมมือหน่วยงาน และความยืดหยุ่นที่เหมาะสม การมุ่งใจการสนับสนุน การให้ความสะดวก การให้

ความสบายใจ การยิ้มแย้มแจ่มใส การให้เกียรติตนเองและให้เกียรติผู้อื่น การทำงานเป็นทีมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมบริหารเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน

4. การควบคุมงานเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน ผู้บริหารจะต้องแสดงพฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงานอย่างมีความยุติธรรม โดยการกำกับการ เพื่อให้นโยบายวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การบรรลุผลสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้ การติดตามดูแลการทำงานในขั้นตอนที่สำคัญเพื่อช่วยแก้ปัญหาอุปสรรค ร่วมปรึกษาหารือเพื่อปรับแผนและวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม การประเมินผลงาน รวมทั้งการสนใจและการให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด ความเป็นกันเองทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชา รวมความก็คือ คอยควบคุมดูแลทั้งสภาพแวดล้อมในการทำงาน และคนในขณะทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน เหล่านี้เป็นพฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงาน

อย่างไรก็ตามพฤติกรรมกรรมการบริหารเพื่อความปลอดภัยในการทำงานนั้น ผู้บริหารต้องตระหนักไว้เสมอว่า จะต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานโดยอาศัยผู้อื่น ผู้บริหารจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ วางนโยบาย วางแผน จัดรูปองค์การ จัดอัตรากำลัง การทำงานประมาณ การรายงาน การควบคุม และการประเมินผลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน และผู้บริหารจะต้องมีการแก้ปัญหา การตัดสินใจ การจูงใจ และการสร้างภาวะผู้นำเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

การส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัย

การส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมความปลอดภัยนั้น ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย และงานวิจัยที่เกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัยดังที่ได้กล่าวไปนั้น ส่วนใหญ่ล้วนแต่เป็นการศึกษาเพื่อหาแนวทางการพัฒนาวิธีการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัย มีผู้ให้ความหมายของกระบวนการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยไว้ดังนี้

วีระ ชื่อสุวรรณ (2546, หน้า 3) ให้ความหมายของการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยคือการนำหลักการของการวิเคราะห์พฤติกรรมมาทำให้ผลงานด้านความปลอดภัยพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการซึ่งบ่งพฤติกรรมเสี่ยง (Risk behavior) แล้วกำจัด

ปฐมภรณ์ ทศพล (2551, หน้า 29) ให้ความหมายว่า การส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยเป็นเครื่องมือในการลดอุบัติเหตุ เนื่องจากเหตุผลในด้านพฤติกรรมศาสตร์ การศึกษาและจัดทำพฤติกรรมที่มีมาตรฐานและเข้าใจในธรรมชาติของพฤติกรรม เพื่อให้พนักงานปฏิบัติตามพฤติกรรมที่ถูกต้อง ซึ่งทำให้เกิดการปลูกฝังความปลอดภัยในการทำงานอย่างถาวร จึงถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่จะช่วยควบคุมให้คนเกิดพฤติกรรมที่ปลอดภัยได้โดยการอาศัยหลักการจูงใจ

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย 3E

วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2548) การเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรมของบ้านเรานั้นเติบโตช้ามาก ทั้งที่เรามีกฎหมายเกี่ยวกับด้านนี้หลายฉบับ เช่น พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 ประกาศกระทรวงมหาดไทย เป็นต้น กฎหมายเหล่านี้ได้บัญญัติทั้งวิธีป้องกันควบคุมและแนะนำอย่างครอบคลุมครบถ้วนพอสมควร แต่การนำไปปฏิบัติให้ได้ผลยังห่างไกลเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างยิ่ง ความล้มเหลวของการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรมของบ้านเรานั้น นอกจากกลไกของรัฐและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญน้อยแล้ว เรายังอะลุ่มอล่วยกันด้วยน้ำใจคนไทยจนเกินควร เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการโรงงานเองก็ปล่อยปะละเลยมองข้ามไป เพราะมองเพียงด้านเดียวว่าการเสริมสร้างมาตรการด้านความปลอดภัยเข้าไปในกระบวนการผลิตของโรงงานนั้น มีแต่จะเสียค่าใช้จ่าย เพิ่มต้นทุนของการผลิตโดยไม่จำเป็นและอาจทำให้งานช้าลงด้วย แต่ความเป็นจริงนั้นการเสริมสร้างความปลอดภัยในกระบวนการผลิตจะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายให้แก่โรงงานได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากการทำงานอย่างปลอดภัยทำให้ไม่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นน้อยครั้ง การเกิดอุบัติเหตุขึ้นทุกครั้งแม้ไม่มีผู้บาดเจ็บล้มตายหรือไม่ทำให้ทรัพย์สินเสียหายเลยก็ตาม อุบัติเหตุก็กระทบกระเทือนกระบวนการผลิตตามปกติ ทำให้งานช้าหรือหยุดชะงักได้ ซึ่งมีผลต่อต้นทุนหรือกำไรในทางอ้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และหากเป็นกรณีที่เกิดการบาดเจ็บ พิการ หรือทรัพย์สินเสียหายแล้ว เราต้องเสียค่ารักษาพยาบาล ค่าซ่อมแซมเครื่องจักรและอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด จึงไม่อาจปฏิเสธได้เลยว่าความปลอดภัยในการทำงานไม่สำคัญ เพราะอุบัติเหตุทำให้เสียค่าใช้จ่าย ทำให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้น ความสูญเสียเนื่องจากการเกิดอุบัติเหตุอันสืบเนื่องจากการทำงานอย่างไม่ปลอดภัยนั้น มีค่ามากเกินกว่าจะคาดคิดได้ การเสริมสร้างความปลอดภัยเข้าไปในกระบวนการผลิตอย่างเหมาะสม สามารถประหยัดค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นจากการเกิดอุบัติเหตุได้อย่างแน่นอน และทำให้งานสำเร็จขึ้นด้วย เพราะขวัญในการทำงานของคนทำงานสูงขึ้น เป็นการลดต้นทุนไปในตัว

การเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องยึดหลัก 3E อันได้แก่

E ตัวแรก คือ engineering (วิศวกรรมศาสตร์) คือ การใช้ความรู้วิชาการด้านวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ในการคำนวณและออกแบบเครื่องจักร เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการใช้งานที่ปลอดภัยที่สุด การติดตั้งเครื่องป้องกันอันตรายให้แก่ส่วนที่เคลื่อนไหว หรืออันตรายของเครื่องจักร การวางผังโรงงาน ระบบไฟฟ้า แสงสว่าง เสียง การระบายอากาศ เป็นต้น

E ตัวที่สอง คือ Education (การศึกษา) คือ การให้การศึกษาหรือการฝึกอบรมและแนะนำคนงาน หัวหน้างาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงาน ให้รู้ว่าอุบัติเหตุจะเกิดขึ้นและป้องกันได้อย่างไร และจะทำงานวิธีใดจึงจะปลอดภัยที่สุด เป็นต้น

E ตัวที่สาม คือ Enforcement (การออกกฎข้อบังคับ) คือ การกำหนดวิธีการทำงานอย่างปลอดภัย และมาตรการบังคับ ควบคุม ให้คนงานปฏิบัติตาม เป็นระเบียบปฏิบัติที่ต้องประกาศให้ทราบทั่วกัน หากผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกลงโทษ เพื่อให้เกิดความสำนึกและหลีกเลี่ยงการทำงานที่ไม่ถูกต้องหรือเป็นอันตราย

ศิขรินทร์ สุขโต (2553) ได้กล่าวว่า ในการป้องกันอุบัติเหตุ สร้างความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม จะต้องดำเนินการไปพร้อมกันทั้ง 3E จะทำให้การป้องกันอุบัติเหตุและการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การป้องกันอุบัติเหตุหรืออันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นภายในโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงของการเกิดอุบัติเหตุแล้ว ก็จะถึงขั้นตอนการวางมาตรการแก้ไขและป้องกันตามแนวทาง 3E ดังต่อไปนี้

1. ด้าน Engineering คือ การแก้ไขและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ โดยใช้หลักวิศวกรรมเป็นการแก้ไขและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในด้านสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe conditions) ซึ่งการใช้ความรู้ วิศวกรรมศาสตร์ในงานตัด คือ ปรับปรุงหรือแทนที่เครื่องมือตัดเดิม ด้วยเครื่องมือใหม่ที่มีสภาพที่ปลอดภัยที่สุดในการใช้งาน

2. ด้าน Education คือ การให้ความรู้และความตระหนัก เป็นการแก้ไขและป้องกันการเกิดอุบัติเหตุในด้านการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe acts) คือ การให้ความรู้หรือการฝึกอบรมและแนะนำ คนงาน หัวหน้างาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงาน ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันอุบัติเหตุและการเสริมสร้างความปลอดภัยในโรงงาน ให้รู้ว่าอุบัติเหตุในงานตัดจะเกิดขึ้นและป้องกันได้อย่างไร และจะทำงานวิธีใดจึงจะปลอดภัยที่สุด

3. ด้าน Enforcement คือ การบังคับให้ปฏิบัติตามกฎ การบังคับให้พนักงานปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัย ยึดกฎหรือระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อลดการกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe act) โดยการออกกฎข้อบังคับนั้น จะต้องประกาศให้ทราบทั่วกัน หากผู้ใดฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องถูกลงโทษ เพื่อให้เกิดความสำนึก จะได้หลีกเลี่ยงการทำงานที่ไม่ถูกต้อง หรือเป็นอันตราย

สรุป การป้องกันที่ดีจะต้องเริ่มจากการออกแบบอย่างดี ตั้งแต่เริ่มต้นเลย ตามหลักการ 3E ของการป้องกันอุบัติเหตุที่ยึดถือกันมานานแล้ว คือ Engineering, Education และ Enforcement เมื่อพูดถึงการออกแบบก็คงหนีไม่พ้นการคิดการคำนวณอย่างถูกต้องเหมาะสมในสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างอาคาร เครื่องจักร อุปกรณ์ไฟฟ้า วัสดุดิบ กรรมวิธีการผลิต สภาพแวดล้อม อุณหภูมิ ความร้อน แสงสว่าง เสียงดัง เป็นต้น การออกแบบข้างต้นจึงเป็นเรื่องของวิศวกรรมและเป็นงานของวิศวกร ตลอดประวัติศาสตร์อันยาวนานของมนุษยชาติ วิศวกรจะเป็นผู้ออกแบบและสร้างสิ่งต่าง ๆ ขึ้น โดยเฉพาะสิ่งของที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ วิศวกรจะเป็นผู้ออกแบบคำนวณและสร้างอาคารโรงงาน เครื่องจักรอุปกรณ์ ระบบต่าง ๆ ที่มีขนาดใหญ่ขึ้น ซับซ้อนขึ้น มีกำลังใช้งานมากขึ้น มีราคาแพงขึ้น

และมีอันตรายมากขึ้น ทำให้มีวัสดุดิบ สารเคมี ผลิตภัณฑ์และกรรมวิธีการผลิตใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย โดยปกติแล้ววิศวกรโดยทั่วไปมักยึดถือความปลอดภัยเป็นส่วนสำคัญของการออกแบบไปในตัว วิศวกรส่วนใหญ่จะพยายามกำจัดโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุอันตรายให้หมดไป หรือเหลือน้อยที่สุด เพราะไม่ต้องการให้เกิดความสูญเสียขึ้นทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน แม้จะเป็นจริงตามนั้น แต่ก็มีคำตำหนิตั้งจากสื่อมวลชนและผู้เกี่ยวข้องอยู่เสมอ ๆ ว่า วิศวกรให้ความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยน้อยกว่าที่ควร หรือการออกแบบของวิศวกรมักจะมองข้ามความปลอดภัย

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. 2549 อธิบายว่า “ความปลอดภัยด้านอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน” หมายถึง การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดภัยจากเหตุ อันจะทำให้เกิดการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือความเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน (กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานพ.ศ.2558)

วิทยา อยู่สุข (2549) ได้กล่าวว่า รากฐานของคำว่า “อาชีวอนามัย” มาจากคำสองคำ ผสมผสานกัน คือ อาชีวะ (Occupation) หมายถึง บุคคลที่ประกอบสัมมาชีพ หรือ คนที่ประกอบอาชีพทั้งหมด และ อนามัย (Health) หมายถึง สุขภาพอนามัย ความเป็นอยู่ที่ดีของสมรรถนะของผู้ประกอบอาชีพ ดังนั้น เมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันเป็นคำว่า “อาชีวอนามัย” จึงหมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพทั้งหมด เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพอนามัย รวมทั้งการดำรงคงไว้ซึ่งสภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ ของผู้ประกอบอาชีพทุกอาชีพ และความหมายของความปลอดภัย หมายถึง สภาพแวดล้อมของการทำงานที่ปราศจากภัยคุกคาม ไม่มีอันตราย (Danger) และความเสี่ยงใด ๆ (Risk)

จันทิราพร ทั้งสุวรรณ (2555) ได้กล่าวว่า อาชีวอนามัยในการทำงาน หมายถึง การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย อันเนื่องมาจากการทำงานหรือเกี่ยวกับการทำงาน

จากข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย หมายถึง ปัญหาสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องหรือมีความสัมพันธ์กันระหว่างสุขภาพ การเจ็บป่วย การบาดเจ็บจากการทำงาน ตลอดจนอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน กับสภาพแวดล้อมและความปลอดภัยในการทำงาน

โสมณ เสือพันธ์ (2558)ได้กล่าวว่า ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง การที่ร่างกายปราศจากอุบัติเหตุ หรือทรัพย์สินปราศจากความเสียหายใด ๆ เป็นสิ่งที่มนุษย์หรือสัตว์ย่อมต้องการความปลอดภัยทั้งสิ้น ความปลอดภัยจะเป็นประโยชน์มากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การปฏิบัติหรือการกระทำของตนเอง

วีริศ จิรไชยภาส (2551)ได้กล่าวว่า ความปลอดภัยในการทำงาน หมายถึง สภาวะที่ปราศจากภัย หรือ พิษภัย รวมถึงการปราศจากอันตรายบาดเจ็บ หรือการสูญเสีย เสียหาย จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าความปลอดภัยในการทำงาน คือการไม่มีอุบัติเหตุจากการทำงานที่ผลต่อผู้ที่ปฏิบัติงาน และเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ รวมถึงการควบคุมดูแลของผู้ประกอบอาชีพต้องมีวางแผนการป้องกัน การส่งเสริมคุณภาพอนามัยพนักงานทุกคน เพื่อคงไว้ซึ่งสภาพร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์

กระทรวงสาธารณสุข (2558)ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในการทำงานว่า หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวคนในขณะที่ทำงาน อาจเป็นคน เครื่องจักร สารเคมี ฯลฯ

เยาวลักษณ์ กุลพานิช (2553)ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวที่เอื้ออำนวยให้คนทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งที่สำคัญ คือสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน สถานที่ทำงาน แสง เสียง อุณหภูมิและสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้แก่ ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา การบังคับบัญชา ค่าตอบแทนสวัสดิการ และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

กรองแก้ว อยู่สุข (2543)ได้กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน ในลักษณะต่าง ๆ จะมีผลต่อพฤติกรรมและเจตคติของบุคคลในการปฏิบัติงาน ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความรู้สึกเข้าใจเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมรอบตัวแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับการแปลความหมายออกมาจากความรู้นั้น ๆ ผ่านภูมิหลังของตัวเอง ซึ่งเกิดจากหลายๆ สิ่งประกอบกัน เช่น เพศ อายุ ประสบการณ์ การศึกษา และอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งส่งผลให้แต่ละบุคคลรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมรอบตัวต่างกัน

เกียรติศักดิ์ บัตรสูงเนิน (2557)ได้กล่าวว่า ที่ได้ศึกษาสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ พบว่า สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุที่มากรองมาจาก การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Acts) คือสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Condition) คิดเป็นร้อยละ 10 ของสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทั้งหมด สภาพของโรงงานอุตสาหกรรม เครื่องจักร กระบวนการผลิต เครื่องยนต์ อุปกรณ์ในการผลิต ไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ เมื่อผู้ปฏิบัติงานเข้าไปปฏิบัติงาน อาจได้รับอันตราย รวมทั้งอุบัติเหตุและโรคจากการทำงาน อันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมในการทำงานนั้นๆ เช่น

- 1) การออกแบบโรงงานแผนผังโรงงาน โดยไม่มีทางหนีไป มีสิ่งของปิดกั้นทางหนีไฟ เป็นต้น
- 2) อันตรายจากการทำงานของเครื่องจักรที่ไม่เหมาะสม เช่น ถูกเครื่องจักร เกี้ยว หรือ ดึงเข้าไป

- 3) อันตรายจากการทำงานกับไฟฟ้า เช่น ถูกไฟดูด ช็อต หรือเกิดระเบิด เป็นต้น
- 4) ระบบความปลอดภัยไม่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบตรวจจับรังสี ระบบป้องกันและแจ้งเหตุเพลิงไหม้ เป็นต้น
- 5) ไม่มีอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยกับเครื่องจักรกล เช่น เครื่องจักรไม่มีการ์ดนิรภัย หรือมีแต่ชำรุดไม่เหมาะสม เป็นต้น
- 6) เครื่องมือเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ชำรุดบกพร่องไม่สามารถใช้งานได้
- 7) เครื่องมือ เครื่องจักร ขาดการบำรุงรักษาอย่างเหมาะสม
- 8) สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมด้านกายภาพ (Physical Hazard) เช่น ความร้อน ความเย็น แสง เสียง รังสี ความสั่นสะเทือน ความกดดันบรรยากาศ ที่ผิดปกติ เป็นต้น
- 9) สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมด้านเคมี (Chemical Hazard) เช่น ฝุ่น ตัวทำละลาย โลหะหนัก สารก่อมะเร็ง สารกัดกร่อน สารที่ทำให้เกิดการแพ้ ยาปราบศัตรูพืช สารพิษชนิดต่าง ๆ เป็นต้น
- 10) สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมทางชีวภาพ (Bio Hazard) เช่น แบคทีเรีย ไวรัส เชื้อรา แมลงสัตว์กัดต่อย การแพ้โปรตีนจากสัตว์ เป็นต้น
- 11) สภาพแวดล้อมในการทำงานที่ไม่เหมาะสมด้านกายศาสตร์ (Ergonomic) เช่น การออกแบบโต๊ะทำงานไม่เหมาะสม การทำงานในท่าทางผิดธรรมชาติ การยกของหนักเกินไป การทำงานที่ต้องยืนเป็นเวลานาน ๆ เป็นต้น และสาเหตุสุดท้ายที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน คือ เหตุการณ์ที่ไม่สามารถป้องกันได้ (Unpreventable) มีเพียงแค่ร้อยละ 2 เช่น ภัยจากธรรมชาติ เช่น พายุ น้ำท่วม ไฟป่า เป็นต้น

การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน คือ การกระทำ หรือ สภาพการทำงานซึ่งปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสพอันตรายต่อชีวิต ต่อร่างกาย จิตใจ หรือ สุขภาพอนามัยอันเนื่องมาจากการทำงาน หรือเกี่ยวกับการทำงาน(เกียรติศักดิ์ บัตรสูงเนิน,2557)

จากความหมาย และคำจำกัดความ คำว่า ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จึงหมายถึง การป้องกันมิให้ผู้ใช้งาน ซึ่งหมายถึง ลูกจ้างที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ ที่รับจ้าง และทำงานให้นายจ้าง สามารถทำงานอย่างมั่นคงปลอดภัย ได้รับการป้องกันและส่งเสริมคุ้มครอง ด้านชีวิต ร่างกาย จิตใจ สุขภาพอนามัย และอารมณ์ในการทำงาน

วิธีการที่จะให้ลูกจ้างหรือผู้ใช้แรงงานได้รับความปลอดภัยในอาชีวอนามัย ซึ่งหมายถึง ปลอดภัยจากอันตรายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ และปลอดภัยจากอันตรายเกิดจากสภาพแวดล้อม ปลอดภัยจากอันตรายที่เกิดจากเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ในการทำงาน สารเคมี อันตรายต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิต การก่อสร้าง และบริการ นายจ้างควรมีความรับผิดชอบ และยึด

หลักการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานของลูกจ้าง ดังนี้(จันทิราพร ทั้งสุวรรณ , 2555)

1. การจัดการ เนื่องจากความแตกต่างและความสามารถของลูกจ้างแต่ละคน รวมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ อาจแตกต่างกัน เหมือน หรือใกล้เคียง การดูแลจัดการและควบคุม ย่อมมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ตามหลักที่ว่าใช้คนให้เหมาะสมกับงานและความรู้ความสามารถ

2. การคุ้มครอง ด้วยการปกป้องคุ้มครองป้องกันลูกจ้างที่ทำงานเสี่ยงอันตราย อันอาจเป็นเหตุให้เกิดการบาดเจ็บ เป็นอันตรายแก่กายหรือเสียชีวิตจากการทำงานได้

3. การป้องกัน ด้วยการดูแลป้องกันมิให้ลูกจ้างทำงานในสภาพแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดเป็นอันตรายต่อร่างกาย ต่อสุขภาพ ได้แก่ การได้รับกลิ่น ฝุ่นละออง และเสียงขณะทำงาน เกินเกณฑ์มาตรฐาน อันจะนำมาซึ่งการเจ็บป่วย และเสียชีวิตได้

4. การส่งเสริม คือ การทะนุบำรุงสุขภาพอนามัย รักษาไว้ซึ่งความแข็งแรง ความสมบูรณ์ ในร่างกายของลูกจ้าง และผู้ประกอบการในสถานประกอบการทุกคน เช่น ให้มีการตรวจร่างกาย เพื่อสุขภาพเป็นประจำทุก 6 เดือน หรือหนึ่งปี มีสถานที่ออกกำลังกายหลังเลิกงาน อันจะทำให้ลูกจ้าง คือ ผู้ใช้แรงงานอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นปกติและมีความสุข

องค์ประกอบของการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานประกอบด้วย (โสภณ เสือพันธ์, 2558)

1.บุคลากร จะต้องเตรียมความพร้อมของบุคคล ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพอนามัย ทั้งร่างกาย จิตใจ บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ และทักษะในงานที่รับผิดชอบ เพราะบุคลากรเป็นส่วนสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุ หรือความปลอดภัยจากการทำงานมากที่สุด หากทุกคนมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวมาแล้วย่อมจะเป็นการลดปัญหาของการเกิดอันตรายจากการทำงานลงได้ นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดให้สถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 50 คนขึ้นไปต้องมีเจ้าหน้าที่ปลอดภัยในการทำงาน (จป.) 1 คน เพื่อดูแลด้านความปลอดภัยของลูกจ้างในสถานประกอบการอย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการรองรับและสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

2.บรรยากาศ เช่น แสงสว่าง อากาศ เสียง กลิ่น ฯลฯ สิ่งต่างๆเหล่านี้ จะช่วยให้การทำงานเป็นไปด้วยดี หากมีความพร้อมและส่วนประกอบที่พอเหมาะ คือ แสงสว่างพอเพียงกับการมองเห็น อากาศโปร่งสบายไม่แออัด และเสียงจะต้องไม่ดังเกิน เป็นต้น

3. เครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ของการทำงานอุตสาหกรรม เครื่องมือทุกประเภทจะต้องอยู่ในสภาพใช้งานได้ มีการตรวจสอบสม่ำเสมอ จัดเก็บอุปกรณ์ให้เป็นระเบียบและสัดส่วนเหมาะสม ซึ่งหลักการใช้เครื่องมือต่างๆ ในการทำงานทั่วไป คือ จะต้องมิสภาพดี ใช้ให้ถูกวิธี

ใช้เหมาะกับสภาพงาน และใช้เก็บให้เป็นที่ หากปฏิบัติดังกล่าวมาแล้วความปลอดภัยจากการทำงาน จะเกิดขึ้น

4. กฎระเบียบ สถานประกอบการทุกแห่งจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่รัฐบาลกำหนด เพื่อรักษาความปลอดภัย เช่น ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องความปลอดภัยในการทำงานเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 ฯลฯ ก็จะต้องประกาศระเบียบข้อบังคับขึ้นใช้ในโรงงานให้บุคคลปฏิบัติตาม

2.3 ข้อมูลของบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 10 ซอย จี-14 ถนนปทุมคงคา แขวง ราษฎร์ ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง รหัสไปรษณีย์ 21150 โทรศัพท์ 0-3868-3563 , 0-3868-5071-2 โทรสาร 0-3868-3562

บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด เป็นบริษัทในเครือของ บริษัท วนชัย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม ดับบลิว เอช เอ ตะวันออก (มาบตาพุด) ตำบลมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง เริ่มดำเนินการผลิตเมื่อปี พ.ศ.2539 โดยมีผลิตภัณฑ์ กาวยูเรียฟอร์มาลดีไฮด์ กาวเมลามีนยูเรียฟอร์มาลดีไฮด์ และกระดาษออบซิมเมลามีนเรซิน ผลิตภัณฑ์ ใช้เป็นวัตถุดิบป้อนให้กับบริษัทในเครือฯ เพื่อผลิตไม้ปาร์ติเกิล แผ่นใยไม้อัดความหนาแน่นปานกลาง และไม้อัดชั้น

ภาพรวมกระบวนการผลิตของ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด เริ่มจากกระบวนการผลิตฟอร์มาลดีไฮด์ โดยใช้เทคโนโลยีการผลิตของบริษัท Perstorp ประเทศสวีเดน ฟอร์มาลดีไฮด์ที่ได้ จะใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยูเรียฟอร์มาลดีไฮด์(UF) เมลามีนยูเรียฟอร์มาลดีไฮด์(MUF) และผลิตยูเรียฟอร์มาลดีไฮด์/เมลามีนฟอร์มาลดีไฮด์ (UF/MF) เพื่อนำไปผลิตกระดาษซูปเคลือบซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์อย่างหนึ่ง

บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด มีนโยบายบริษัท : เรามุ่งเน้นในการผลิตสินค้า ให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า บริหารงานตามมาตรฐานสากล โดยพนักงานมีส่วนร่วม มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิวัฒน์ ทองคำ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มอก.18001 ในคลังปิโตรเลียม จากการวิจัยพบว่า หน่วยงานคลังปิโตรเลียม สามารถทำการประยุกต์ใช้ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มอก.18001 ได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับข้อกำหนด สามารถแก้ไขข้อบกพร่องที่เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิต ตามบัญชีรายการงานของหน่วยงานอย่างครอบคลุม สามารถศึกษาปัจจัยของการเกิดความเสี่ยงในประเด็นต่างๆ ของ

กระบวนการผลิตผ่านตัวแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์และประเมิน สามารถศึกษากระบวนการและวิธีการควบคุมความเสี่ยงรวมทั้งมาตรการต่างๆ ในการลดระดับความเสี่ยงโดยผ่านตัวแบบที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คมสันต์ธงชัย (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงานของคนงานก่อสร้าง ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จากผลการวิจัยพบว่า คนงานส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุเฉลี่ย 33 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 53.4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 49.7 เป็นคนงานทั่วไป และมีอายุในการทำงานก่อสร้างเฉลี่ย 8 ปี กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.1 เคยได้รับอุบัติเหตุ 1 ครั้งในรอบ 6 เดือน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 44.9 เกิดจากการหกล้มหรือตกจากที่สูง ทำให้อาการบาดเจ็บที่พบคือ ร้อยละ 41.6 มีแผลฟกช้ำและห้อเลือด เคยได้รับข่าวสารความปลอดภัยในการทำงาน ร้อยละ 78.8 และเคยได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยร้อยละ 33.4 คนงานมีความรู้และทัศนคติในระดับดี แต่การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บจากการทำงานอยู่ในระดับความเสี่ยงน้อย และการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของสถานประกอบการอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ สถานประกอบการ ไม่มีการจัดอุปกรณ์ความปลอดภัยส่วนบุคคล และไม่มี การฝึกอบรมความปลอดภัย ประสบการณ์ฝึกอบรม และขนาดของแหล่งก่อสร้างมีความแตกต่างกับ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่า อายุ ($r = 0.176$) รายได้ ($r = 0.379$) อายุในการทำงานก่อสร้าง ($r = 0.419$) การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ($r = 0.225$) ความรู้ ($r = 0.447$) ทัศนคติ ($r = 0.546$) และการรับรู้ ($r = 0.419$) มีความสัมพันธ์มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) และปัจจัยที่สามารถทำนายผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บจากการทำงาน ได้แก่ ทัศนคติ ความรู้ ขนาดของแหล่งก่อสร้าง การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย โดยสามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 48.4 ดังนั้น สถานประกอบการก่อสร้างควรนำนโยบายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานมาปรับใช้อย่างจริงจัง เช่น การจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัย การฝึกอบรมความปลอดภัย และจัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลในการทำงานที่เหมาะสมกับประเภทงานให้กับคนงานก่อสร้างทุกคน

วิทยาเมฆขำ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานงานศิลปหัตถกรรมโลหะที่ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นกรุงรัตนโกสินทร์ จากการศึกษาวิจัยได้ใช้เครื่องมือการชี้บ่งอันตรายและการประเมินความเสี่ยง (มอก. 18001) ใช้ลักษณะพิจารณาลักษณะของอันตราย โดยใช้โอกาส X ความรุนแรง เพื่อได้ระดับการประเมินความเสี่ยงออกเป็น 5 ระดับ ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือและนำมาทดลองใช้เพื่อทดลอง ผลจากการที่ได้ทดลองพบว่าในภาพรวมทั้ง 5 ชุมชนมีผลการประเมินความเสี่ยง (มอก.18001) มี

ประสิทธิภาพของเครื่องมือหลังจากการทดลองสามารถลดความเสี่ยงได้ร้อยละ 33.78 ส่งผลกระทบให้กลุ่มชุมชนมีความเสี่ยงลดลง รวมไปถึงควรให้คำปรึกษาการอบรมกับผู้ปฏิบัติงานของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ(สิริรัตน์และคณะ, 2547, หน้า 1) ผู้วิจัยพบว่ายังมีผู้ใช้บริการและรับคำปรึกษาด้านอาชีวอนามัยความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของสถานประกอบการ ที่ยังให้ความสำคัญน้อยและมีค่าใช้จ่ายสูง ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนจึงจำเป็นที่นักวิชาการ ร่วมกับสถานศึกษาเข้ามาสนับสนุนและปรับใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนให้ดีขึ้นโดยเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านการทำงานศิลปหัตถกรรมโลหะมาเป็นผู้ฝึกสอนและถ่ายทอดให้บุคคลทั่วไปที่ต้องการเรียนรู้ซึ่งตรงกับงานวิจัย(เสาวลักษณ์จิระเกียรติ, 2546, หน้า 80) พบว่าพนักงานระดับปฏิบัติงานที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับความปลอดภัยมาก่อน ทำให้ไม่มีความรู้ในการป้องกันอันตรายแก่ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ(สมถวิลธนาวิทยาพล, 2537, หน้าบทความย่อ) ที่ว่าผู้ใช้แรงงานที่มีอายุน้อยอาจทำให้ขาดความรู้ความชำนาญ และไม่ได้รับการฝึกอบรมเพียงพอ มักประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน เพื่อช่วยสืบทอดงานศิลปหัตถกรรมโลหะปัจจุบันมีเหลือน้อยมาก ซึ่งตรงกับ (พร้อมพงษ์ไพริณ, 2547, หน้า 18) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นกรุงรัตนโกสินทร์นับวันจะสูญหายไปจากผืนแผ่นดินไทยคงเก็บไว้แค่ความทรงจำ ถ้าไม่อนุรักษ์รักษาให้ตกทอดเป็นมรดกของชาติสืบทอดจนปัจจุบัน จากการศึกษาสภาพแวดล้อมในการทำงาน พบว่ามีสภาพความไม่พร้อมในการปฏิบัติงานทางด้านแสง เสียง ฝุ่น ความร้อน ที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย(กาญจนานาถะพินธุ และคณะ, 2545 หน้า 16) พบว่าจากการสำรวจตรวจวัดสภาพการทำงานของผู้ประกอบอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือน มีความไม่เหมาะสมในการจัดการทางด้านสภาพแวดล้อมหลายด้านเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ ได้แก่ ความชื้นซากของงานและอริยาบถของผู้ทำงานขณะปฏิบัติกัมหลังและคอ การใช้กล้ามเนื้อบางส่วนที่มากเกินไป สภาพการปฏิบัติงานของชุมชน ผู้วิจัยพบว่าปัจจัยสำคัญในการสร้างสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมและปลอดภัยในการทำงานส่วนใหญ่ที่พบ

พรธิดา มีโกศา (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานในระบบการเกษตรไทย: เกษตรแผนใหม่กับเกษตรทางเลือก ผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรในระบบเกษตรทางเลือกมีชั่วโมงการทำงานมากกว่าการเกษตรแผนใหม่ มีความเสี่ยงด้านชีวภาพและการยศาสตร์มากกว่าเกษตรแผนใหม่ ส่วนเกษตรกรในระบบเกษตรแผนใหม่ มีความเสี่ยงทางเคมี กายภาพ จิตวิทยา-สังคม ได้รับผลกระทบทางจิตใจ และมีความถี่ในการเกิดอุบัติเหตุมากกว่าเกษตรกรในระบบเกษตรทางเลือก แต่เกษตรกรทั้ง 2 ระบบ มีจำนวนวันทำงาน 6 วันต่อสัปดาห์เท่ากัน และมีระดับผลกระทบต่อร่างกายไม่แตกต่างกัน เกษตรกรทั้ง 2 ระบบ ส่วนใหญ่แก้ปัญหาที่เกิดจากการทำงานโดย จ้างแรงงานมาช่วยเมื่อทำงานต่อเนื่องนาน ๆ ดื่มน้ำมาก ๆ เมื่อต้องทำงานท่ามกลางอากาศร้อน นั่งพักเป็นช่วงๆ เมื่อยืนเป็นเวลานาน และเมื่อพบเห็นสัตว์มีพิษต้องรีบกำจัดทันที เกษตรกรในระบบเกษตรแผนใหม่ อ่านฉลากทุกครั้งเมื่อต้องการใช้สารเคมี ส่วนเกษตรกรในระบบเกษตรทางเลือก

พยายามลดหรือหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมี เมื่อต้องสัมผัสกับสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคเกษตรกรในระบบเกษตรแผนใหม่ใช้วิธีหลีกเลี่ยงไม่เข้าใกล้สัตว์ชนิดนั้น ส่วนเกษตรกรในระบบเกษตรทางเลือกกรีบล้างมือทำความสะอาดร่างกายภายหลังการสัมผัส และเมื่อเกิดอุบัติเหตุในการทำงานเกษตรกรในระบบเกษตรแผนใหม่ปฐมพยาบาลแล้วรีบไปพบแพทย์ ส่วนเกษตรกรในระบบเกษตรทางเลือกกรีบล้างไปพบแพทย์ทันที จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ความปลอดภัยในการทำงาน การป้องกันตนเองจากมลพิษ การป้องกันและส่งเสริมสุขภาพจากอันตราย รวมทั้งสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง แต่อย่างไรก็ดี ผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีการศึกษาการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (SHE) ของลูกจ้างในโรงงานผลิตน้ำมันจากยางรถยนต์เก่าไม่ใช้แล้ว มาก่อน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่สมควรศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำไปดำเนินการจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน (SHE) เพื่อประโยชน์แก่ลูกจ้าง สถานประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรม ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

มานพ กาเลียง (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข : กรณีศึกษาโรงพยาบาลสงขลา ผู้วิจัยพบว่าผู้บริหารโรงพยาบาลมีความมุ่งมั่นในการให้การสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลเป็นอย่างดี แต่มีอุปสรรคในเรื่องความไม่ชัดเจนในการกำหนดแผนงานด้านนี้ ทำให้การจัดสรรงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพเต็มที่เท่าที่ควร ผลการศึกษาเชิงปริมาณโดยการสำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วม และความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานระดับปานกลาง และมีระดับความคิดเห็นต่องานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนผลจากการศึกษาเปรียบเทียบ พบว่า ระดับความคิดเห็นต่องานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานระหว่างเพศแตกต่างกัน ส่วนการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมในงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำ กับความคิดเห็นต่องานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงาน ข้อเสนอจากการศึกษา คือ หน่วยงานควรมีการส่งเสริมการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อมในการทำงานต่อบุคลากรของโรงพยาบาลอย่างทั่วถึงและทัดเทียมกัน มุ่งเน้นการเปิดโอกาสในการเข้ามามีส่วนร่วมของลูกจ้างและพนักงานในทุกๆระดับเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

สมชาย รุ่งเรือง, อีระวัฒน์ จันทิก (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยส่งเสริมการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในธุรกิจโรงแรม การบริหาร

จัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกระดับในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอเล็กซานเดอร์ โคเฮน (Alexander Cohen, 1977) เรื่อง Reprint of “Factors in Successful Occupational Safety Programs” จากผลกาวิจัย ผู้วิจัยพบว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญในการบริหารจัดการความปลอดภัย ได้แก่ การให้คำมั่นสัญญาที่ชัดเจนจากผู้บริหารในการสนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้านความปลอดภัย รวมทั้งการประสานงานและการสื่อสาร ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าความปลอดภัย เป็นความรับผิดชอบของพนักงานทุกคนในองค์กร ซึ่งสามารถนำปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ คำมั่นสัญญาจากฝ่ายบริหาร การให้อำนาจแก่พนักงาน การให้รางวัล และ การทบทวนประเมินผลรวมทั้งกรอบความคิดที่เสนอ มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการบริหารความปลอดภัยในธุรกิจโรงแรมได้ และพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ความปลอดภัยของโรงแรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานและข้อกำหนดระดับสากลกฎหมายของประเทศไทย และมาตรฐานของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงแรมให้ดีขึ้น ยกกระดับมาตรฐานความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของธุรกิจโรงแรมให้มีความพร้อมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อไป

สุคนธา ท้วมพงษ์ (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานความปลอดภัยของสถาบันส่งเสริมความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน (องค์กรมหาชน) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการดำเนินงานความปลอดภัยของ สสพท. ผู้วิจัยพบว่าการวิเคราะห์ประสิทธิภาพจากข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ (interview) ซึ่งเป็นการสนทนา หรือการเจรจาอย่างมีจุดมุ่งหมายระหว่างบุคคล 2 ฝ่ายคือ นักวิจัย (ฐานะผู้สัมภาษณ์) และผู้ให้ข้อมูล (ฐานะผู้ถูกสัมภาษณ์) ภายใต้บรรยากาศของการมีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน ตามที่ 2 กล่าวเกี่ยวกับการวิเคราะห์ประสิทธิภาพไว้ว่า ถ้าพิจารณาว่างานใดจะมีประสิทธิภาพสูงที่สุดนั้น ให้ดูความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับ เพราะฉะนั้น ตามทฤษฎีนี้ประสิทธิภาพจึงหมายถึง องค์ประกอบเนื้อหา 3 ส่วน ปัจจัยนำเข้า ปัจจัยกระบวนการและปัจจัยผลลัพธ์ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผล ดังนี้ 1.ประสิทธิภาพการดำเนินงานความปลอดภัยของ สสพท. ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยบุคลากรของ สสพท. และเครือข่ายความปลอดภัย ผู้วิจัยวิเคราะห์เป็น 2 ประเด็น ด้านองค์กร และด้านบุคลากร ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปราย ดังนี้

1.1 ด้านองค์กร ผู้วิจัยค้นพบว่า ภายในหน่วยงานมีนโยบายและแผนงานด้านความปลอดภัย มีการกำกับและการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด ทำให้การดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายและ

แผนงาน ดังนั้นประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจกรรมความปลอดภัย ของ สสปท. มาจากการมีนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจน บุคลากรตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัย และปฏิบัติงานเต็มที่ ภายใต้ข้อจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณ ดังที่3ได้กล่าวถึงประสิทธิภาพ พบว่า ความพอเพียงของรายได้ (อัตราส่วนระหว่างรายได้กับรายจ่าย) ความสามารถในการพึ่งตนเองด้านรายได้ขององค์กร (อัตราส่วนระหว่างรายได้ที่ไม่รวมเงินอุดหนุนกับรายได้จากเงินอุดหนุน) ศักยภาพในการพัฒนาขององค์กร(อัตราส่วนระหว่างรายจ่ายเพื่อการลงทุนพัฒนา กับ รายจ่ายประจำ) และความมั่นคงทางการเงินขององค์กร (อัตราส่วนระหว่างเงินสะสม กับ หนี้สินรวม) ส่วนปัญหาที่พบในการดำเนินงานกิจกรรมความปลอดภัย คือ อัตรากำลัง และงบประมาณในการดำเนินงานความปลอดภัยยังไม่เพียงพอ แหล่งเงินได้มาจากเงินงบประมาณจากภาครัฐเป็นผู้จัดสรรให้เพียงแหล่งเดียวให้ดำเนินการ ซึ่งจัดสรรไว้ตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีของ สสปท. และเครือข่ายความปลอดภัยยังต้องการงบประมาณที่สนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น เพื่อการรณรงค์ส่งเสริม และการขับเคลื่อนงานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัยให้เกิดประโยชน์มากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ3 ที่ทำการศึกษาระดับประสิทธิภาพในการดำเนินงานระบบแพทย์ฉุกเฉินของเทศบาลตำบลหนองควาย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อุปสรรคในการรักษาพยาบาล คือ ประเด็นจำนวนบุคลากรที่มีน้อยกว่าอัตรากำลังที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงเสนอแนะให้มีการปรับปรุงแก้ไข โดยการเพิ่มจำนวนบุคลากรให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมายกำหนด

1.2 ด้านบุคลากร ผู้วิจัยค้นพบว่า บุคลากรของ สสปท. และเครือข่ายความปลอดภัย มีความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัย และได้ปฏิบัติงานตามภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามแผนงาน ภายใต้ข้อจำกัดในด้านบุคลากรและงบประมาณ สอดคล้องกับ4 ได้กล่าวถึงการวัดประสิทธิภาพว่า มี 3 แง่มุม คือ (1) ประสิทธิภาพในแง่ของค่าใช้จ่าย หรือต้นทุนการผลิต (Input) เช่น การใช้ทรัพยากร ทั้งเงิน คน วัสดุ เทคโนโลยี ที่มีอยู่อย่างประหยัด คุ่มค่าและเกิดการสูญเสียน้อยที่สุด (2) ประสิทธิภาพในแง่ของกระบวนการบริหาร (Process) เช่น การทำงานที่ถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็วและใช้เทคนิคที่สะดวกสบายกว่าเดิม (3) ประสิทธิภาพในแง่ของผลลัพธ์ เช่น การทำงานที่มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์ต่อสังคม เกิดผลกำไรทันเวลา และผู้ปฏิบัติงานต้องมีความตระหนักเกี่ยวกับความปลอดภัย และให้ความสำคัญในกิจกรรมความปลอดภัยขององค์กร ดังนั้น การดำเนินงานกิจกรรมความปลอดภัยของ สสปท. จึงถือได้ว่ามีประสิทธิภาพ เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ตระหนักและให้ความสำคัญในกิจกรรมความปลอดภัยขององค์กร และมีความเชื่อว่า เรื่องความปลอดภัยเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีความปลอดภัย จัตุรัสความปลอดภัย (Safety Square) เป็นแผนภูมิ พบว่าจัตุรัสความปลอดภัยน่าจะใช้เป็นเป้าหมายในการปฏิบัติของทุกฝ่ายเพื่อบรรลุเป้าหมาย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งในบทวิธีดำเนินการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ พนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัดจำนวนทั้งสิ้น 187 คน โดยผู้วิจัยศึกษาจากกลุ่มประชากรทั้งหมดของบริษัท

การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความสะดวก (Convenience sampling) โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามกับพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จนครบตามจำนวนที่กำหนด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 187 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริโภคที่ตอบแบบสอบถาม มีทั้งหมด 4 ข้อ มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด เลือกคำตอบได้เพียงคำตอบเดียว (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ผู้วิจัยจะแบ่งตามวิธีของ Rating scale ดังนี้

ข้อความ / คะแนน	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

เกณฑ์การให้คะแนนคำถามที่แสดงถึงปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ที่พนักงานเห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึงไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานโดยแบบสอบถามตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ผู้วิจัยจะแบ่งตามวิธีของ Rating scale ดังนี้

ข้อความเชิงบวก / คะแนน		ข้อความเชิงลบ / คะแนน	
ปฏิบัติทุกครั้ง	4	ปฏิบัติทุกครั้ง	1
ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง	3	ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง	2
ปฏิบัตินานๆครั้ง	2	ปฏิบัตินานๆครั้ง	3
ไม่เคยปฏิบัติ	1	ไม่เคยปฏิบัติ	4

เกณฑ์การให้คะแนนลักษณะคำถามเชิงบวกของข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่พนักงานปฏิบัติทุกครั้ง จนถึงปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยปฏิบัติเลย ให้คะแนน 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ส่วนคำถามเชิงลบของข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่พนักงานปฏิบัติทุกครั้ง จนถึงปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยปฏิบัติเลย ให้คะแนน 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมสุขภาพ โดยอันตรภาคชั้น ดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ผู้วิจัยจะแบ่งตามวิธีของ Rating scale ดังนี้

ข้อความ / คะแนน	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4
เห็นด้วย	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

เกณฑ์การให้คะแนนคำถามที่แสดงถึงปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ที่พนักงานเห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึงไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานโดยแบบสอบถามตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ผู้วิจัยจะแบ่งตามวิธีของ Rating scale ดังนี้

ข้อความเชิงบวก / คะแนน		ข้อความเชิงลบ / คะแนน	
ปฏิบัติทุกครั้ง	4	ปฏิบัติทุกครั้ง	1
ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง	3	ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง	2
ปฏิบัตินานๆครั้ง	2	ปฏิบัตินานๆครั้ง	3
ไม่เคยปฏิบัติ	1	ไม่เคยปฏิบัติ	4

เกณฑ์การให้คะแนนลักษณะคำถามเชิงบวกของข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่พนักงานปฏิบัติทุกครั้ง จนถึงปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยปฏิบัติเลย ให้คะแนน 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ ส่วนคำถามเชิงลบของข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่พนักงานปฏิบัติทุกครั้ง จนถึงปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยปฏิบัติเลย ให้คะแนน 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมสุขภาพ โดยอันตรภาคชั้น ดังนี้

3. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Per-test) กับกลุ่มตัวอย่างจากประชากรอื่นที่มีคุณลักษณะคล้ายกับประชากรที่ศึกษา จำนวน 40 ชุด เพื่อทดสอบว่า คำถามแต่ละข้อในแบบสอบถาม สามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้หรือไม่ จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการหาความเชื่อมั่น โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม มากกว่า 0.7 จึงจะถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปศึกษาในกลุ่มตัวอย่างได้

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว แจกจ่ายให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้วิธีการแจกแบบสอบถามให้กับพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด เพื่อขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง และชี้แจงถึงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องศึกษา เก็บข้อมูล ให้กลุ่มตัวอย่างทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเต็มใจให้ความร่วมมือ ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อีกด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้โดยจากการค้นคว้าข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจาก Website ต่างๆ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นสถิติพื้นฐานที่ใช้บรรยายคุณลักษณะของประชากรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง เช่น ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลที่ตอบแบบสอบถามโดยใช้การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัย ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) หรือสถิติอ้างอิง เป็นสถิติที่ใช้วิเคราะห์ถึงลักษณะของตัวแปรต้น ที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน ที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดสทรีส์ จำกัด ที่แตกต่างกัน โดยใช้การทดสอบ Independent sample t - test และ One - Way Analysis of Variance

2.2 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด” โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับเก็บแบบสอบถามทั้งหมด 187 ชุด ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วมาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผลและความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์และคำย่อ ดังต่อไปนี้

\bar{x}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
N	หมายถึง	ขนาดของประชากร
n	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง F
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
df	แทน	ค่าระดับชั้นแห่งความอิสระ
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน
- ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมความปลอดภัย
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงาน โดยการใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ค่าร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	87	46.5
หญิง	100	53.5
2. อายุ		
20 - 30 ปี	13	7.0
31 - 40 ปี	92	49.2
41 - 50 ปี	71	38.0
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	11	5.8
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	33	17.6
ปริญญาตรี	132	70.6
สูงกว่าปริญญาตรี	22	11.8
4. อายุงาน		
ต่ำกว่า หรือเท่ากับ 1 ปี	12	6.4
2-3 ปี	88	47.0
4-5 ปี	74	39.6
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	13	7.0
รวม	187	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีรายละเอียด ดังนี้ เพศ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ เกินกึ่งหนึ่งเป็นเพศหญิง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 46.5

อายุ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่ มีอายุ 31 - 40 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมามีอายุ 41 - 50 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 มีอายุ 20 - 30 ปี

จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และมีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8

ระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เกินกึ่งหนึ่ง มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 รองลงมาที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 และมีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8

อายุงาน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ส่วนใหญ่มีอายุงาน 2-3 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0 รองลงมามีอายุงาน 4-5 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 มีอายุงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 และมีอายุงานต่ำกว่า หรือเท่ากับ 1 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E แยกเป็นรายด้าน ประกอบด้วย ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ด้านการศึกษา และด้านการออกกฎข้อบังคับ โดยผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E โดยภาพรวม

ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ด้านวิศวกรรมศาสตร์	3.65	0.455	มาก
2. ด้านการศึกษา	3.58	0.444	มาก
3. ด้านการออกกฎข้อบังคับ	3.83	0.337	มาก
รวม	3.68	0.330	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ ด้านการออกกฎข้อบังคับ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.83$) ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.65$) และด้านการศึกษา ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.58$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านวิศวกรรมศาสตร์ (รายชื่อ)

ด้านวิศวกรรมศาสตร์	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. การวางผังระบบไฟฟ้า แสงสว่าง เสียง การระบายอากาศในพื้นที่ปฏิบัติงาน	3.66	0.585	มาก
2. เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตมีระบบป้องกันและการ์ดป้องกันอันตราย	3.63	0.564	มาก
3. เครื่องจักร/ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตมีสภาพการใช้งานที่ปลอดภัย	3.65	0.558	มาก
รวม	3.65	0.455	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านวิศวกรรมศาสตร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ การวางผังระบบไฟฟ้า แสงสว่าง เสียง การระบายอากาศ ในพื้นที่ปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.66$) เครื่องจักร / อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต มีสภาพการใช้งานที่ปลอดภัย ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.65$) และเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต มีระบบป้องกันและการ์ดป้องกันอันตราย ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.63$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านการศึกษา (รายชื่อ)

ด้านการศึกษา	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. การเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยในด้านต่างๆที่บริษัทฯได้จัดเตรียมให้ ช่วยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานให้แก่พนักงาน	3.57	0.585	มาก
2. การทำงานกับเครื่องจักร / อุปกรณ์ ควบคู่ศึกษาคู่มือก่อนลงมือปฏิบัติ จะช่วยลดอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน	3.41	0.715	มาก
3. การศึกษาวิธีการทำงานอย่างถูกต้องและปลอดภัยจะช่วยลดอุบัติเหตุจากการทำงาน	3.77	0.478	มาก
รวม	3.58	0.444	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ การศึกษาวิธีการทำงานอย่างถูกต้องและปลอดภัยจะช่วยลดอุบัติเหตุจากการทำงาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.77$) การเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยในด้านต่างๆที่บริษัทฯ ได้จัดเตรียมให้ ช่วยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานให้แก่พนักงาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.57$) และการทำงานกับเครื่องจักร / อุปกรณ์ ควบคู่ศึกษาคู่มือก่อนลงมือปฏิบัติ จะช่วยลดอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.41$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านการออกกฎข้อบังคับ (รายชื่อ)

ด้านการออกกฎข้อบังคับ	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. นโยบายความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ทางบริษัทฯ ประกาศใช้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน	3.80	0.421	มาก
2. การออกกฎข้อบังคับเพื่อปลุกจิตสำนึกให้กับพนักงานตระหนักถึงความปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน	3.85	0.462	มาก
3. นโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ทางบริษัทฯ ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีเป้าหมายชัดเจนในการป้องกันและลดการเกิดอันตรายจากการปฏิบัติงาน	3.83	0.474	มาก
รวม	3.83	0.337	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E ด้านการออกกฎข้อบังคับโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ การออกกฎข้อบังคับ เพื่อปลุกจิตสำนึกให้กับพนักงานตระหนักถึงความปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.85$) นโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ทางบริษัทฯ ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีเป้าหมายชัดเจนในการป้องกันและลดการเกิดอันตรายจากการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.83$) และนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ทางบริษัทฯ ประกาศใช้ มีความสอดคล้องกับขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.80$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัย

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัย แยกเป็นรายด้าน ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านการจัดการ โดยผลการวิเคราะห์มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัย โดยภาพรวม

พฤติกรรมความปลอดภัย	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ด้านการปฏิบัติงาน	3.72	0.451	มาก
2. ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	3.77	0.369	มาก
3. ด้านสภาพแวดล้อม	3.77	0.394	มาก
4. ด้านการจัดการ	3.78	0.379	มาก
รวม	3.76	0.341	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ ด้านการจัดการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.78$) ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อม ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.77$) และด้านการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัยด้านการปฏิบัติงาน (รายชื่อ)

ด้านการปฏิบัติงาน	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ท่านปฏิบัติงานตามคู่มือความปลอดภัยของบริษัทฯ	3.70	0.581	มาก
2. ท่านสังเกตจุดบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการทำงานอยู่เสมอ	3.72	0.534	มาก
3. ท่านสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายเมื่อปฏิบัติงาน	3.73	0.511	มาก
รวม	3.72	0.451	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัย ด้านการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ สวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายเมื่อปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.73$) สังเกตจุดบกพร่องหรือข้อผิดพลาด

ในการทำงานอยู่เสมอ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.72$) และปฏิบัติงานตามคู่มือความปลอดภัยของบริษัท ฯ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.70$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัยด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ (รายชื่อ)

ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ท่านสำรวจความเรียบร้อยของเครื่องจักรที่ต้องใช้ก่อนปฏิบัติงาน	3.67	0.626	มาก
2. ท่านนำวิธีการและขั้นตอนในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์มาทบทวนก่อนปฏิบัติงาน	3.83	0.413	มาก
3. หลังจากที่ท่านใช้อุปกรณ์ท่านจะจัดเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบ	3.81	0.454	มาก
รวม	3.77	0.369	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัย ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ นำวิธีการและขั้นตอนในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ มาทบทวนก่อนปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.83$) หลังจากที่ท่านใช้อุปกรณ์ ท่านจะจัดเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.81$) และ สำรวจความเรียบร้อยของเครื่องจักรที่ต้องใช้ก่อนปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}=3.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัย ด้านสภาพแวดล้อม (รายชื่อ)

ด้านสภาพแวดล้อม	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ท่านดูแลพื้นที่ทำงานอย่างเป็นระเบียบและสะอาด	3.83	0.396	มาก
2. ท่านปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีเครื่องจักร	3.76	0.556	มาก
3. ท่านปฏิบัติงานในพื้นที่ที่อากาศไม่ถ่ายเท	3.71	0.567	มาก
รวม	3.77	0.394	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัย ด้านสภาพแวดล้อมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.77$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ ดูแล

พื้นที่ทำงานอย่างเป็นระเบียบและสะอาด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.83) ปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีเครื่องจักร ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.76) และปฏิบัติงานในพื้นที่ที่อากาศไม่ถ่ายเท มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมความปลอดภัย ด้านการจัดการ (รายชื่อ)

ด้านการจัดการ	\bar{x}	S.D.	ระดับความสำคัญ
1. ท่านปฏิบัติตามหลักความปลอดภัยตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน	3.76	0.484	มาก
2. ท่านปฏิบัติตามป้ายเตือนต่างๆที่กำหนดไว้	3.77	0.492	มาก
3. ท่านสนับสนุนเพื่อนร่วมงานให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด	3.81	0.413	มาก
รวม	3.78	0.379	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัย ด้านการจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =3.78) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับดังต่อไปนี้ สนับสนุนเพื่อนร่วมงานให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.81) ปฏิบัติตามป้ายเตือนต่างๆที่กำหนดไว้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.77) และปฏิบัติตามหลักความปลอดภัยตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} =3.76) ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัส ทรีส์ จำกัด ที่แตกต่างกัน

1.1 เพศที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ตารางผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำแนกตามเพศ

พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.		
1. ด้านการปฏิบัติงาน	3.75	0.451	3.69	0.488	1.036	0.302
2. ด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์	3.78	0.355	3.76	0.382	0.407	0.684
3. ด้านสภาพแวดล้อม	3.75	0.429	3.79	0.362	0.607	0.544
4. ด้านการจัดการ	3.84	0.304	3.73	0.428	2.120	0.035*
รวม	3.78	0.312	3.74	0.364	0.860	0.391

*sig. <0.05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่ต่างกัน (Sig.=0.391) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ต่างกันในด้านการจัดการ (Sig.=0.035) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.2 อายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ตารางผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำแนกตามอายุ

พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.493	3	.164	.801	.495
	ภายในกลุ่ม	37.492	183	.205		
	รวม	37.985	186			
2. ด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	.728	3	.243	1.798	.149
	ภายในกลุ่ม	24.689	183	.135		
	รวม	25.417	186			
3. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.193	3	.064	.410	.746
	ภายในกลุ่ม	28.779	183	.157		
	รวม	28.972	186			
4. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	.895	3	.298	2.112	.100
	ภายในกลุ่ม	25.850	183	.141		
	รวม	26.745	186			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.486	3	.162	1.400	.244
	ภายในกลุ่ม	21.189	183	.116		
	รวม	21.675	186			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่ต่างกัน (Sig.=0.244) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานที่มีอายุต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานไม่ต่างกันในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.3 ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ตารางผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำแนกตามระดับการศึกษา

พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.080	2	.540	2.692	.070
	ภายในกลุ่ม	36.905	184	.201		
	รวม	37.985	186			
2. ด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	.626	2	.313	2.324	.101
	ภายในกลุ่ม	24.790	184	.135		
	รวม	25.417	186			
3. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.938	2	.469	3.077	.048*
	ภายในกลุ่ม	28.035	184	.152		
	รวม	28.972	186			
4. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	.110	2	.055	.378	.685
	ภายในกลุ่ม	26.636	184	.145		
	รวม	26.745	186			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.566	2	.283	2.469	.087
	ภายในกลุ่ม	21.108	184	.115		
	รวม	21.675	186			

*sig. <0.05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่ต่างกัน (Sig.=0.087) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานต่างกันในด้านสภาพแวดล้อม (Sig.=0.048) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.4 อายุงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ตารางผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จำแนกตามอายุงาน

พฤติกรรมความ ปลอดภัยในการ ปฏิบัติงาน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการปฏิบัติงาน	ระหว่างกลุ่ม	.039	3	.013	.062	.980
	ภายในกลุ่ม	37.946	183	.207		
	รวม	37.985	186			
2. ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	.441	3	.147	1.076	.360
	ภายในกลุ่ม	24.976	183	.136		
	รวม	25.417	186			
3. ด้านสภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	.134	3	.045	.283	.838
	ภายในกลุ่ม	28.838	183	.158		
	รวม	28.972	186			
4. ด้านการจัดการ	ระหว่างกลุ่ม	.137	3	.046	.314	.815
	ภายในกลุ่ม	26.608	183	.145		
	รวม	26.745	186			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.082	3	.027	.232	.874
	ภายในกลุ่ม	21.593	183	.118		
	รวม	21.675	186			

จากตารางที่ 4.14 พบว่า พนักงานที่มีอายุงานต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมไม่ต่างกัน (Sig.=0.874) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พนักงานที่มีอายุงานต่างกัน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานไม่ต่างกันในทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

ตารางที่ 4.15 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัย	พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	
	r	Sig.
1. ด้านวิศวกรรมศาสตร์	0.653**	0.000
2. ด้านการศึกษา	0.579**	0.000
3. ด้านการออกกฎข้อบังคับ	0.762**	0.000
รวม	0.819**	0.000

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ($r = 0.819$, $Sig.=0.000$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ($r = 0.653$, $Sig.=0.000$) ด้านการศึกษา ($r = 0.579$, $Sig.=0.000$) และด้านการออกกฎข้อบังคับ ($r = 0.762$, $Sig.=0.000$) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษา “พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดสทรีส์ จำกัด” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดสทรีส์ จำกัด 2) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดสทรีส์ จำกัด และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์ ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดสทรีส์ จำกัด โดยผู้วิจัยได้ทำการวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง 187 ตัวอย่าง มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติพื้นฐาน คือค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้ค่าสถิติ Independent sample t - test และ One - Way Analysis of Variance และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) โดยผลการศึกษานำเสนอตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

5.1 สรุปผลการศึกษาวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษา พบว่าพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดสทรีส์ จำกัด เกินกึ่งหนึ่ง เป็นเพศหญิง จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 70.6 มีอายุงาน 2-3 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 47.0

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E

ความคิดเห็นที่มีผลต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านการออกกฎข้อบังคับ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.83$) รองลงมา คือ ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ($\bar{x}=3.65$) และด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.58$) ตามลำดับ

5.1.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมความปลอดภัย

พฤติกรรมความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x}=3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดีทุกด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{x}=3.78$) รองลงมา คือ ด้านการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x}=3.77$) และด้านการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x}=3.72$) ตามลำดับ

5.1.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ที่แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ($r = 0.653$, Sig.=0.000) ด้านการศึกษา ($r = 0.579$, Sig.=0.000) และด้านการออกกฎข้อบังคับ ($r = 0.762$, Sig.=0.000) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งในภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r = 0.819$)

5.2 การอภิปรายผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ผู้วิจัยค้นพบข้อและประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

5.2.1 พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

ผลจากการศึกษา พบว่า พฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด โดยรวมอยู่ในระดับดี อาจกล่าวได้ว่า ความสำคัญเกี่ยวกับการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัย และส่งเสริมกิจกรรมในการสร้างความปลอดภัยกับพนักงานทุกระดับในบริษัท ฯ เพื่อให้พนักงานมีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มานพ กาเลียง (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข : กรณีศึกษาโรงพยาบาลสงขลา ผู้วิจัยพบว่าผู้บริหารโรงพยาบาลมีความมุ่งมั่นในการให้การสนับสนุนงานด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสิ่งแวดล้อม ในโรงพยาบาลภาพรวมอยู่ในระดับที่ดี

5.2.2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

ผลจากการศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัส ทรีส์ จำกัด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เล็งเห็นถึงความสำคัญเกี่ยวกับการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด จึงทำให้พนักงานทุกคน ทุกเพศและทุกวัย ตระหนักถึงความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย รุ่งเรือง, ธีระวัฒน์ จันทิก (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยส่งเสริมการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานในธุรกิจโรงแรม การบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพื่อป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกระดับในองค์กร พบว่า ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญในการบริหารจัดการความปลอดภัย ได้แก่ ให้การคำนึงสัญญาที่ชัดเจนจากผู้บริหารในการสนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ด้านความปลอดภัยรวมทั้งการประสานงานและการสื่อสาร ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าความปลอดภัยเป็นความรับผิดชอบของพนักงานทุกคนในองค์กร ซึ่งสามารถนำปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ คำนึงสัญญาจากฝ่ายบริหาร การให้อำนาจแก่พนักงาน การให้รางวัล และการทบทวนประเมินผล รวมทั้งกรอบความคิดที่เสนอ มาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการบริหารความปลอดภัยในธุรกิจโรงแรมได้ และพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันส่งผลต่อการบริหารจัดการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ไม่แตกต่างกัน

5.2.3 ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

ผลจากการศึกษาปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิศวกรรมศาสตร์ การศึกษา และด้านการออกกฎข้อบังคับ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด เป็นเพราะว่าผู้บริหารเล็งเห็นถึงความสำคัญมาเป็นอันดับหนึ่งเกี่ยวกับความปลอดภัยของพนักงาน จึงมีการจัดฝึกอบรมให้กับพนักงานก่อนเริ่มทำงานและขณะทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานตระหนักถึงวิธีการทำงานที่ถูกต้องซึ่งสอดคล้องกับ คมสันต์ธงชัย (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงานของคณงานก่อสร้าง ในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดอุบลราชธานี” จากผลการวิจัยพบว่า คณงานส่วนใหญ่เป็นเพศชายอายุเฉลี่ย 33 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 53.4 ส่วนใหญ่ร้อยละ 49.7 เป็นคณงานทั่วไป และมีอายุในการทำงานก่อสร้างเฉลี่ย 8 ปี กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 28.1 เคยได้รับอุบัติเหตุ 1 ครั้งในรอบ 6 เดือน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 44.9 เกิดจากการหล้มหรือตกจากที่สูง ทำให้อาการบาดเจ็บที่พบคือ ร้อยละ 41.6 มีแผลฟกช้ำและห้อเลือด เคยได้รับข่าวสารความปลอดภัยในการทำงาน ร้อยละ 78.8 และเคยได้รับการฝึกอบรมความปลอดภัยร้อยละ 33.4 คณงานมีความรู้และทัศนคติในระดับดี แต่การรับรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยอยู่ในระดับน้อย ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์พบว่า การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ($r = 0.225$) ความรู้ ($r = 0.447$) ทัศนคติ ($r = 0.546$) และการรับรู้ ($r = 0.419$) มีความสัมพันธ์มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

5.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

จากผลวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง ดังนี้

1. ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เพราะพนักงานทุกคนมีสิทธิ์ที่จะเสนอความคิดเห็นที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย และข้อเสนอแนะนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัท ฯ และพนักงาน โดยผู้บริหารนำความคิดเห็นที่พนักงานเสนอมานั้นทบทวน ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้นโยบายหรือกฎระเบียบต่าง ๆ สามารถ 51 ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและลดการเกิดอุบัติเหตุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. กฎหมายและระเบียบข้อบังคับของบริษัท ฯ ออกมาอย่างชัดเจนว่า พนักงานทุกคนที่อยู่ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงหรือไม่มีความเสี่ยงก็ควรจะต้องสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ถึงแม้ว่าพนักงานจะปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง แต่อันตรายก็เกิดขึ้นได้เสมอ ทุกที่ ทุกเวลา ดังนั้น

พนักงานควรที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของบริษัท ฯ อย่างเคร่งครัด และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานควรตรวจสอบอย่างเคร่งครัด เพื่อลดการเกิดอันตรายหรืออุบัติเหตุกับพนักงาน

3. ผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบาย วางแผน เพื่อให้พนักงานมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายในการปฏิบัติงาน มีพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน มีขวัญกำลังใจ ดังนั้นพฤติกรรมความปลอดภัยจึงต้องเน้นการร่วมมือกันของพนักงานทุกคน

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีมีการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด โดยการแยกเป็นแผนกด้วยแบบสอบถาม และการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง เพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึกขึ้นตามแผนก เพื่อทราบพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของพฤติกรรมความปลอดภัย เช่น ด้านการป้องกันโรคจากการทำงานและหาวิธีการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดโรคจากการทำงาน

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุในการทำงาน และแนวทางในการป้องกันแก้ไขที่เป็นไปได้และสามารถทำได้จริง

3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลในการอธิบายพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานได้มากขึ้น เช่น ปริมาณ การสนับสนุนทางสังคมและแรงจูงใจในการทำงาน เป็นต้น

4. ควรทำการศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกและละเอียดครอบคลุมมากขึ้น เช่นการสัมภาษณ์ เชิงนโยบาย และนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัดให้ดีขึ้น

5. ในการเข้าไปศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ผู้วิจัยต้องระมัดระวังไม่ให้ตนเองเข้าไปมีความรู้สึกรู้สีกหรือให้คำแนะนำ ให้เกิดความโน้มเอียง หรือชี้นำ ซึ่งจะเป็นผลให้ข้อมูลที่ได้อาจความเที่ยงตรง และผู้ถูกสอบถามอาจไม่แสดงพฤติกรรมออกมา เมื่อรู้ตัวว่าถูกสังเกตการณ์ทำงาน ซึ่งผู้ที่จะนำ ผลการวิจัยไปใช้ต้องคำนึง ข้อควรระวังในการศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัย

บรรณานุกรม

- กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารและการจัดการด้านความปลอดภัย
อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน (ฉบับที่ 2) 2553. (2553, 24 มิถุนายน).
ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 1-4.
- คมสันต์ สิ้นธวัชวงศ์. (2546). *การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของผู้ควบคุม
งานด้านสายอากาศในการไฟฟ้านครหลวง*. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาวิศวกรรมความปลอดภัย, คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชัชวาล เมธีกุล, ณัฐวุฒิ โรจนันันรุติกุล และจิระเสกข์ ตริเมธสุนทร. (2554). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ
พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำกิจกรรม CCCF ของพนักงานฝ่ายผลิตชิ้นส่วนรถยนต์
บริษัทไทย ซัมมิท โอโตพาร์ท อินดัสตรี จำกัด. *วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม*, 10, 23.
- ทศพร ชัดประเสริฐ. (2554). *การศึกษามุมมองและทัศนคติต่อระบบบริหารจัดการด้านความ
ปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของบุคลากรภายในบริษัทไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ จำกัด
(มหาชน)*. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ธีระชัย กรีธาวัลย์. (2551). *ความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการจัดการความปลอดภัยของ
โรงงานประกอบโครงสร้างเหล็ก บริษัทอิตาเลียนไทย จำกัด (มหาชน)*.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการวิศวกรรมธุรกิจ,
คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นคร สะสม. (2551). *พฤติกรรมมนุษย์และความปลอดภัยในการทำงาน กรณีศึกษา บริษัทแมทเทล
กรุงเทพ จำกัด*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม,
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปฐมำภรณ์ ทศพล. (2551). *การพัฒนาพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานช่างซ่อมบำรุงโดยใช้
หลักการ Behavior based safety ในโรงงานผลิตปูนปลาสเตอร์*.
วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมความปลอดภัย,
คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2554.

(2554, 17 มกราคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 1-4.

ภาควิชาวิศวกรรมความปลอดภัย (2556). *หลักการ 3E ในการป้องกันอุบัติเหตุ*.

เข้าถึงได้จาก http://wp4.moneyboxz.com/?page_id=473

มธุริน เถียรประภากุล. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมความปลอดภัยของพนักงานหน่วยงาน*

ผลิตโอเลฟินส์ 1 บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) สาขาที่ 2

โรงโอเลฟินส์ ไอ-หนึ่ง. งานนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ

สิ่งแวดล้อม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เมธัส ไชยศิลป์. (2553). *การศึกษาทัศนคติต่อกิจกรรมสร้างพฤติกรรมความปลอดภัย Behavior*

Based safety ที่มีผลต่อระดับพฤติกรรมความปลอดภัยที่คาดหวัง กรณีศึกษา กลุ่ม

บริษัท ปตท.เคมิคอล จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์, คณะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์,

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์ (2542). *ความปลอดภัยในงานอุตสาหกรรม*

(พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

วิฑูรย์ สิมะโชคดี และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. (2543). *ความปลอดภัยในงานอุตสาหกรรม*

(พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

วิฑิต กมลรัตน์. (2552). *ศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่าย*

ปฏิบัติการ บริษัทอิติตยา เบอร์ล่า เคมีคัลส์ (ประเทศไทย) จำกัด (ฟอสเฟต ดีวีชั่น).

สารนิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการและสิ่งแวดล้อม,

คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิวรรธน์กร สวัสดิ์. (2547). *การเกิดอุบัติเหตุในสถานประกอบการ*. เข้าถึงได้จาก

www.safetylifethailand.com

วีระ ชื่อสุวรรณ. (2546). *การกำจัดพฤติกรรมเสี่ยงเพื่อความปลอดภัย*. กรุงเทพฯ:

คิดเพื่อความปลอดภัย.

สมใจ ลักษณะ. (2542). *การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน*. กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์ศูนย์การพิมพ์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

เสาวนีย์ เผ่าเมือง. (2554). *พฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิต*

บริษัทซีทีเอส อีเล็กทรอนิกส์ คอร์ปอเรชั่น. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,

สาขาวิชาการจัดการวิศวกรรมธุรกิจ, คณะบริหารธุรกิจ,

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สุรัชย์ ตริยศิลานันท์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการรับรู้การจัดการความปลอดภัยของพนักงาน
โรงงานอุตสาหกรรมพลาสติกในจังหวัดนครราชสีมา*. งานนิพนธ์การจัดการ
มหาบัณฑิต, สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม, คณะเทคโนโลยีการจัดการ,
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A Taxonomy for learning, teaching, and
assessing:*

A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives. New York:
Longman.

Hinkle, D. E., William, W., & Stephen, G. J. (1998). *Applied statistics for the behavior
sciences*.

(4th ed.). New York : Houghton Mifflin.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

การศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่าย ปฏิบัติการบริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของพนักงานฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด ซึ่งคำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าจะเก็บข้อมูลจากท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำไปใช้เพื่อสรุปผลการศึกษาในภาพรวมเท่านั้นจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบแบบสอบถามตรงกับความเป็นจริงอย่างรอบคอบให้ครบทุกข้อ

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน

3E

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความปลอดภัย

ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ส่วนที่2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เพียงช่องเดียว

ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็นด้วย (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง (1)
วิศวกรรมศาสตร์				
1. การวางผังระบบไฟฟ้า แสงสว่าง เสียง การระบายอากาศ ในพื้นที่ปฏิบัติงาน				
2. เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตมีระบบป้องกันและการ์ดป้องกันอันตราย				
3. เครื่องจักร/ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตมีสภาพการใช้งานที่ปลอดภัย				
การศึกษา				
4. การเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัยในด้านต่างๆที่บริษัทฯ ได้จัดเตรียมให้ช่วยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงานให้แก่พนักงาน				
5. การทำงานกับเครื่องจักร/ อุปกรณ์ควรศึกษาคู่มือก่อนลงมือปฏิบัติจะช่วยลดอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน				
6. การศึกษาวิธีการทำงานอย่างถูกต้องและปลอดภัยจะช่วยลดอุบัติเหตุจากการทำงาน				

ปัจจัยเสริมสร้างความปลอดภัยในการทำงาน 3E	ระดับความคิดเห็น			
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง (4)	เห็น ด้วย (3)	ไม่เห็น ด้วย (2)	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง (1)
การออกกฎข้อบังคับ				
7. นโยบายความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่ทางบริษัทฯ ประกาศใช้มีความสอดคล้องกับขั้นตอนและ วิธีการปฏิบัติงาน				
8. การออกกฎข้อบังคับเพื่อปลูกจิตสำนึกให้กับพนักงานตระหนักถึง ความปลอดภัยขณะปฏิบัติงาน				
9. นโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการ ทำงานที่ทางบริษัท ฯ ใช้อยู่ในปัจจุบันมีเป้าหมายชัดเจนในการป้องกัน และลดการเกิดอันตรายจากการปฏิบัติงาน				

ตอนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมความปลอดภัย

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
เพียงช่องเดียว

พฤติกรรมความปลอดภัย	ระดับความคิดเห็น			
	ปฏิบัติ ทุก ครั้ง (4)	ปฏิบัติ เกือบ ทุกครั้ง (3)	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง (2)	ไม่เคย ปฏิบัติ (1)
ด้านการปฏิบัติงาน				
1. ท่านปฏิบัติงานตามคู่มือความปลอดภัยของบริษัทฯ				
2. ท่านสังเกตจุดบกพร่องหรือข้อผิดพลาดในการทำงานอยู่เสมอ				
3. ท่านสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายเมื่อปฏิบัติงาน				

พฤติกรรมความปลอดภัย	ระดับความคิดเห็น			
	ปฏิบัติ ทุก ครั้ง (4)	ปฏิบัติ เกือบ ทุกครั้ง (3)	ปฏิบัติ นานๆ ครั้ง (2)	ไม่เคย ปฏิบัติ (1)
ด้านการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์				
4. ท่านสำรวจความเรียบร้อยของเครื่องจักรที่ต้องใช้ก่อนปฏิบัติงาน				
5. ท่านหาวิธีการและขั้นตอนในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและอุปกรณ์มา ทบทวนก่อนปฏิบัติงาน				
6. หลังจากที่ท่านใช้อุปกรณ์ท่านจะจัดเก็บไว้อย่างเป็นระเบียบ				
ด้านสภาพแวดล้อม				
7. ท่านดูแลพื้นที่ทำงานอย่างเป็นระเบียบและสะอาด				
8. ท่านปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีเครื่องจักร				
9. ท่านปฏิบัติงานในพื้นที่ที่อากาศไม่ถ่ายเท				
ด้านการจัดการ				
10. ท่านปฏิบัติตามหลักความปลอดภัยตลอดเวลาขณะที่ปฏิบัติงาน				
11. ท่านปฏิบัติตามป้ายเตือนต่างๆที่กำหนดไว้				
12. ท่านสนับสนุนเพื่อนร่วมงานให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความ ปลอดภัยอย่างเคร่งครัด				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - ชื่อสกุล

นายอุดม สิ้นศรีพิมพ์

ประวัติการศึกษา

สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ส.บ.)

สาขา อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

มหาวิทยาลัยบูรพา

ปีสำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2554

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ผช.หัวหน้าส่วน ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อมและงานระบบ

บริษัท วนชัย เคมีคอล อินดัสทรีส์ จำกัด

นิคมอุตสาหกรรม ดับบลิว เอช เอ (มาบตาพุด) ตำบลมาบตาพุด

อำเภอเมือง จังหวัดระยอง